Výroční zpráva

2020

TyfloCentrum
Jihlava, o.p.s.

Obsah

1 Úvodní slovo ředitelky ... 4
2 Základní údaje o společnosti ... 6
3 Abecední seznam kmenových pracovníků TyfloCentra Jihlava, o.p.s. ... 7
4 Pracovníci TyfloCentra Jihlava, o. p. s. v organizační struktuře ... 9
5 Změna sídla TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. ... 10
6 Poslání a cíle společnosti, cílová skupina ... 11
7 Činnost TyfloCentra Jihlava, o. p. s. ... 13
7.1 Činnost organizace lze rozdělit do několika pilířů: ... 13
7.2 Poskytování registrovaných služeb ... 13
8 Coronavirus SARS – CoV2 (Covid – 19) ... 14
9 Odborné sociální poradenství ... 16
9.1 Základní sociální poradenství: ... 17
9.2 Odborné sociální poradenství ... 18
9.3 Organizační struktura Odborného sociálního poradenství k 31. 12. 2020 ... 19
9.4 Přehled nově pořízených kompenzačních pomůcek pro osoby se zrakovým postižením v roce 2020 ... 20
10 Průvodcovské a předčitatelské služby ... 23
10.1 Úhrada za službu ... 23
10.2 Forma úhrady služby: ... 23
10.3 Přehled kontaktů s uživateli v rámci průvodcovské a předčitatelské služby v roce 2020 ... 25
10.4 Organizační struktura Průvodcovské a předčitatelské služby k 31. 12. 2020 ... 27
11 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením ... 28
11.1 Zácvik s náročnou kompenzační pomůckou na bázi PC ... 30
11.2 Sportovně rehabilitační aktivity ... 32
11.2.1 Zvuková střelba ... 32
11.2.2 Bruslení ... 33
11.2.3 Pěší turistika ... 33
11.2.4 Kurz základů sebeobrany a zásad bezpečnosti pro osoby se zrakovým postižením ... 35
11.2.5 Jóga ... 35
11.3 Přednášky a besedy ... 36
11.3.1 Beseda s paní Leonou Procházkovou o léčivých účincích produktů zn. Just ... 36
11.3.2 Beseda s Rudolfem Desenským ... 36
11.3.3 On-line semináře s PhDr. Danou Markovou ... 37
11.3.4 On-line Café ... 37
11.4 Vzdělávací aktivity: ... 37

11.4.1 On-line seminář o PC hrách ... 37
11.4.2 Seminář na téma 1. pomoc pro PC a mobilní telefony ... 37
11.4.3 Trénink paměti: ... 38
11.4.4 Seminář – seznámení s novinkami v oblasti PC a mobilních telefonů ... 38
11.5 Výstavy, Exkurze a Výlety ... 38
11.6 Časopis Střípky z Jihlavy ... 40
11.7 Organizační struktura v rámci registrované sociální služby Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením k 31. 12. 2020 ... 41
12 Sociální rehabilitace ... 42
12.1 Poslání služby: ... 42
12.2 Organizační struktura služby Sociální rehabilitace k 31. 12. 2020 ... 46
13 Akreditace Obsluha osobního počítače pro zrakově postižené ... 47
14 Projekty z Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška ... 48
14.1 Pořízení kompenzační pomůcky iPhone XI pro výuku v TyfloCentru Jihlava, o. p. s. ... 48
14.2 Kurz základů sebeobrany a zásad bezpečnosti pro osoby se zrakovým postižením ... 49
14.3 Noční běh pro Světlušku ... 50
15 Mapování a odstraňování bariér ... 51
15.1 Orientačně navigační majáčky ... 51
15.2 Přechody pro chodce ... 51
15.3 Zvuková signalizace uvnitř dopravních prostředků MHD ... 52
15.4 Uzavírky, provádění stavebních prací ... 52
16 Dlouhodobý dobrovolnický program a spolupráce s dobrovolníky ... 53
17 Poskytování odborné praxe ... 55
18 Spolupráce s organizacemi, školami a dalšími institucemi ... 56
18.1 Tyfloservis, o.p.s., Benešova 1682/46, 586 01 Jihlava ... 56
18.2 SONS ČR oblastní odbočka Jihlava, Nad Plovárnou 5, 586 01 Jihlava ... 56
18.3 Soukromá vyšší odborná škola sociální, o.p.s., Matky Boží 15, 586 01 Jihlava (SVOŠS) ... 56
18.4 Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou ... 56
18.5 Vysoká škola Polytechnická Jihlava ... 56
19 Sbírka Bílá pastelka ... 57
20 Partnerství s TreMedias v evropském projektu: Osoby se zrakovým postižením pracují ... 58
21 Hodnocení kvality služeb ... 61
22 Vzdělávání ... 65
23 TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. v médiích ... 67
24 Hlavní ekonomické výsledky za rok 2020 ... 68

1 Úvodní slovo ředitelky

Vážení přátelé, vážení klienti,

dovolte mi ohlédnout se za předcházejícím rokem. Rok 2020 byl prapodivný, a vejde do dějin jako jeden z nejzvláštnějších. Všichni jsme se museli vyrovnat se situací kolem pandemie Covidu - 19, která navždy změnila naše životy.

V březnu 2020 přišel nouzový stav, který v naší novodobé historii nemá obdoby. Jako poskytovatel sociálních služeb jsme museli náhle přerušit a omezit jejich poskytování. Čelili jsme velmi neobvyklé výzvě, jak co nejbezpečněji najednou služby poskytovat.
Terénní služby jsme poskytovali za dodržování pandemických opatření nadále, a jedinou bezpečnou cestou pro ambulantní služby se stalo online vysílání.

S klienty jsme byli v kontaktu po telefonu, sociálních sítích, mailu a Skypu. Posílali jsme poštou roušky, které pro nás šili různí dobrovolníci, posílali jsme pravidelně aktuální informace o dění klientům na emaily, situaci jsme mapovali na Facebooku a webových stránkách. Online komunikace se stala součástí naší práce. Naši lektoři dokonce zvládli připravit některé klienty na rekvalifikaci na PC, kde závěrečné zkoušky probíhaly také online. To, co se zdálo nemožné, se stalo skutečností.

Rok 2020 byl plný výzev a změn. TyfloCentrum se dočkalo změny sídla a přestěhovalo do nových, lepších prostor na Brtnickou ulici č. 15 v Jihlavě. Změnilo se také složení dozorčí a správní rady. Také pracovní kolektiv se proměnil a objevily se nové tváře.

Přes veškeré problémy rok 2020 přesto přinesl i spoustu pozitivních věcí. Naučili jsme se spolupracovat, opřít se jeden o druhého, mnozí z nás změnili priority. Více si vážíme mezilidských vztahů, rodiny, přátel, a především svého zdraví.

Dovolte mi poděkovat vám všem, kteří nás podporují a sledují naši práci, klientům za přízeň, jejich rodinám a přátelům za podporu.

Děkujeme donátorům a sponzorům za jejich podporu, dary a zájem o naši práci.

Děkuji všem svým kolegům za jejich neobyčejné pracovní nasazení, za to, že jsme se semkli a v nelehké době se navzájem lidsky a profesně podpořili!

Přeji všem krásný čas,

Mgr. Iveta Bělovová Dolejší, ředitelka

2 Základní údaje o společnosti

Název společnosti:	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.
Právní forma:	obecně prospěšná společnost
Sídlo:	Brněnská 626/8, Jihlava do 10. 11. 2020
	Brtnická 754/15, Jihlava od 20. 11. 2020
Dislokované pracoviště pro poskytování sociálních služeb:	Chlumova 1 a, Jihlava do 30. 8. 2020
Telefon:	+420 724 865 566
e-mail:	jihlava@tyflocentrumjihlava.cz
IČ:	269 08 042
Bankovní spojení:	Česká spořitelna a.s., oblastní odbočka Křížova č. 1 Jihlava, číslo účtu: 1468239329/0800
Č. zápisu v rejstříku OPS:	Krajský soud v Brně, rejstřík, OPS, oddíl O, vložka 225
Internetové stránky:	www.tyflocentrumjihlava.cz
Facebookové stránky:	www.facebook.com/TyfloCentrumJihlava/
Instagramový účet:	https://www.instagram.com/tyflocentrumjihlava/
Statutární orgán:	Mgr. Iveta Bělovová Dolejší – ředitelka společnosti
Zakladatel:	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR Krakovská 21, Praha 1 IČ: 653 99 447

Správní rada

Dr. Břetislav Verner, předseda správní rady

Bc. Jana Kuczová

Mgr. Václav Polášek

Dozorčí rada

Ing. Kateřina Jelínková, předsedkyně dozorčí rady

Ing. František Brašna

Marie Fialová

3 Abecední seznam kmenových pracovníků TyfloCentra Jihlava, o.p.s.

Mgr. Iveta Bělovová Dolejší

- ředitelka organizace

Alena Brtníková od 1. 9. 2019

- DPP – úklidová činnost

Hana Cabajová, DiS.

- sociální pracovník v registrovaných sociálních službách
- koordinátor dobrovolnické služby

Bc. Andrea Hančíková, DiS. do 9. 10. 2020 – rodičovská dovolená

- sociální pracovník v registrovaných sociálních službách
- zástupkyně ředitelky organizace

Bc. Monika Havlíková, DiS.

- sociální pracovník v registrovaných sociálních službách
- zástupkyně ředitelky organizace od 1. 10. 2020

Radovan Jakubík

- pracovník v sociálních službách
- lektor výuky PC

Petra Neckářová od 1. 3. 2020

- pracovník v sociálních službách

Lucie Špinarová, DiS. od 1. 10. 2020

- sociální pracovník

Martin Suchý

- pracovník v sociálních službách
- instruktor výuky PC

Jana Voráčková od 1. 11. 2020

- pracovník v sociálních službách

Z celkového počtu zaměstnanců jsou 2 zaměstnanci pracující na zkrácený pracovní úvazek těžce zdravotně postižení.

4 Pracovníci TyfloCentra Jihlava, o. p. s. v organizační struktuře

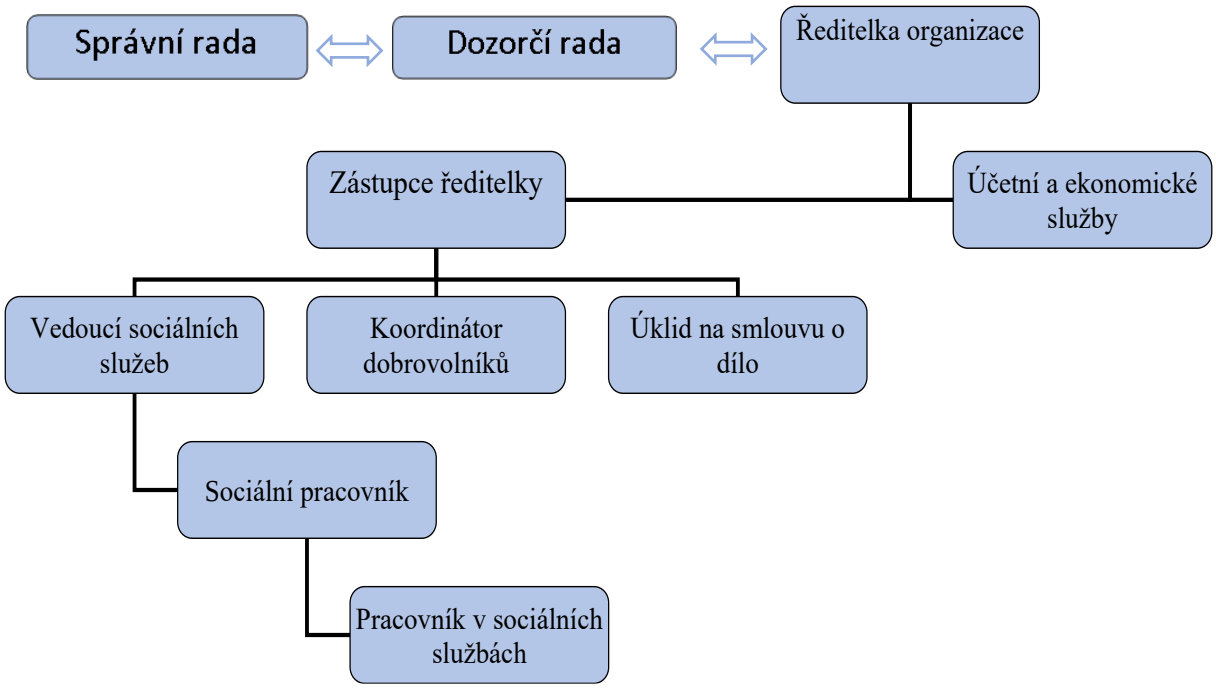

5 Změna sídla TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.

Konečně jsme se dočkali! Stěhování z Brněnské a Chlumovy ulice na novou adresu proběhlo v druhé polovině srpna 2020.

Na stěhování se podíleli zaměstnanci TyfloCentra a pěkně jsme se u toho zapotili.

Nové prostory se nachází v domě s občanskou vybaveností – jde o dům s pečovatelskou službou vedle Úřadu práce. Do domu se vstupuje dvorem z ulice Brtnická, vystupujete na zastávce MHD s názvem Tylova.

Prostory poskytují dostatečné zázemí pro pracovníky, i pro klienty organizace. Je zde nová PC učebna a také velká společenská místnost pro uživatele, oddělená od kanceláří pracovníků. Soukromí je také zajištěno při poskytování poradenství a při řešení různých osobních záležitostí v konzultační místnosti.

TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. se nachází na Brtnické ulici č. 15 v Jihlavě. Z hlavního vlakového nádraží se k nám dostaneme linkou A a vystoupíte na zastávce Tylova. Z autobusového nádraží pojedete linkou C na Masarykovo náměstí dolní a přestoupíte na linku A nebo F a vystoupíte na zastávce Tylova.

6 Poslání a cíle společnosti, cílová skupina

Díky svému handicapu jsou osoby se zrakovým postižením často vyřazeny z běžného života společnosti. Je pro ně těžké se vyrovnat s tím, že se musí naučit dělat hodně věcí, které pro ně byly dříve běžné, jako pro většinu společnosti, vykonávat jiným způsobem. Handicapovaní lidé se cítí být omezeni v přístupu ke vzdělání, k práci, a také ve společenském uplatnění. Dlouhodobé neuspokojování tužeb, cílů a přání, i uvnitř skupin, vede k postupnému snižování sebevědomí, aktivity a často k omezování kontaktů s okolím a v nejhorším k postupné izolaci.

Posláním organizace TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. je pomáhat nevidomým a slabozrakým občanům v Kraji Vysočina dosáhnout maximální možné míry samostatnosti, zvyšovat kvalitu jejich života, a informovat širokou veřejnost o problematice zrakově postižených osob.

Cíle TyfloCentra Jihlava, o.p.s.:

Cílem organizace TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. je motivovat občany s těžkým zrakovým postižením k samostatnému životu, poskytovat jim informace, zprostředkovat psychologickou podporu, odbornou i praktickou pomoc při řešení konkrétních problémů, zejména při zvládání obtížných životních situací. Dále pak zajistit návaznost služeb sociální intervence pro občany s těžkým zrakovým a kombinovaným postižením v rámci Kraje Vysočina, zajistit spolupráci s pracovišti zaměřenými na základní rehabilitaci, rekvalifikaci a další speciální služby. Integrací nevidomých a slabozrakých lidí chceme minimalizovat psychologické, zdravotní, sociální a ekonomické důsledky zrakového postižení.

Cílová skupina:

Osoby s těžkým zrakovým postižením a kombinovaným typem postižení, je-li zrakové postižení dominantní, v Kraji Vysočina, a to osobám starším jedenácti let. Pomáháme též rodinným příslušníkům a přátelům těchto osob, spřáteleným organizacím a lidem se zájmem o zrakově postižené osoby.

Zrakově postiženými osobami se myslí osoby s různými druhy a stupni snížených zrakových schopností. Tímto jsou myšleni ti, u nichž poškození zraku výrazně ovlivňuje

činnosti v běžném životě, a u nichž běžná optická korekce nepostačuje (nezahrnujeme sem tedy např. člověka, který nosí dioptrické brýle a s nimi docela normálně vidí – to znamená, že má zrakovou vadu lehčího stupně a s brýlemi zvládá bez potíží každodenní činnosti, nemá omezení v přístupu k informacím, v orientaci a samostatném pohybu, v pracovním uplatnění, v sociální oblasti apod.) Jde o zrakově postižené, u nichž právě onen vážný funkční důsledek zrakové vady zasahuje do běžného života. Jsou to lidé, jimž už běžná brýlová korekce nepostačuje k plnému ("normálnímu") vidění.

Kombinovaným postižením je myšleno:

a) Sluchové postižení, pokud je tato osoba schopna komunikovat s pracovníkem organizace pomocí sluchadel či jiných pomůcek.
b) Tělesné postižení, pokud je tato osoba schopna pohybovat se v bariérovém prostředí organizace sama, nebo s pomocí druhé osoby. Vozíčkářům a osobám, které nejsou schopny se pohybovat v bariérovém prostředí, jsou služby poskytovány terénní formou.
c) Mentální postižení, pokud tato osoba je schopna zformulovat a vyjádřit své myšlenky a také je schopna pochopit, co jí pracovník sděluje. Schopnost vnímat a pochopit je ověřováno pomocí zpětné vazby a kontrolních otázek.

7 Činnost TyfloCentra Jihlava, o. p. s.

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. (dále jen TC) poskytuje registrované sociální služby osobám se zrakovým postižením na území Kraje Vysočina. Nabízí další služby a aktivity, které svojí povahou směřují k integraci lidí se zrakovým postižením do běžného života společnosti.

7.1 Činnost organizace lze rozdělit do několika pilířů:

- Poskytování registrovaných sociálních služeb
- Osvětová činnost
- Projekty nadace Českého rozhlasu Světluška
- Mapování a odstraňování bariér
- Dlouhodobý dobrovolnický program TyfloCentra Jihlava, o.p.s. a spolupráce s praktikanty
- Spolupráce s organizacemi, školami a dalšími institucemi

7.2 Poskytování registrovaných služeb

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., je registrovaný poskytovatel sociálních služeb v registru Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Jde o tyto sociální služby:

- Odborné sociální poradenství
- Průvodcovské a předčitatelské služby
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Sociální rehabilitace

8 Coronavirus SARS – CoV2 (Covid – 19)

V souvislosti s pandemií TyfloCentrum zavádělo opatření na ochranu zdraví zaměstnanců a uživatelů služeb dle platných vládních nařízení. Vyhlášení nouzového stavu v ČR a přijetí mimořádných opatření za účelem ochrany veřejného zdraví a prevence nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 bylo výjimečnou situací, kterou nebylo možné předvídat.

S uživateli jsme tedy dále pracovali především distanční formou a v průběhu nouzových stavů a mimořádných opatření byly zrušeny hromadné aktivity v organizaci. Hromadné služby (v rámci služeb Sociální aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a Sociální rehabilitace) jsme nahradili on-line způsobem - např. založením pravidelného on-line klubu On-line Café, On-line přednáškami s odborníky apod. Vše za pomoci aplikace Skype.

Poskytování služeb individuální formou a terénní formou bylo zachováno v plném rozsahu.

Pracovníci organizace také dodržují mimořádná opatření a kombinují prezenční docházku s homeoffice, aby nedocházelo k jejich potkávání v kancelářích organizace.

V organizaci dodržujeme přísná hygienická opatření, abychom minimalizovali riziko nákazy Covid - 19 (či dalšími infekčními nemocemi) co nejvíce. Pracovníci nosí stále ochranné pomůcky (respirátory, obličejové štíty a v případě terénní práce i rukavice), samozřejmostí je časté používání desinfekčních přípravků a gelů k desinfekci rukou, kompenzačních pomůcek, klik dveří, sociálních zařízení apod.). Dále je zaměstnancům i uživatelům služeb měřena při příchodu teplota, musí si umýt ruce či použít desinfekční gel a jak uživatelé, tak zaměstnanci podepisují čestné prohlášení o bezinfekčnosti.

V případě příznaků Covid-19 nesmí zaměstnanci poskytovat služby uživatelům a jsou převedeni na homeoffice a dále postupují dle nařízení ošetřujícího lékaře. Uživatelé služeb jsou poučeni, že v případě příznaků mohou služby využívat pouze distančním způsobem a v případě výskytu příznaků onemocnění během 14 dnů od čerpání služeb

v organizaci (přímé setkání s pracovníkem) jsou povinni organizaci informovat o této skutečnosti.

S ohledem na situaci byla vypracována následující závazná směrnice:

SMĚRNICE K PROVOZU TYFLOCENTRA JIHLAVA, O. P. S. VZHLEDEM K ONEMOCNĚNÍ COVID-19

9 Odborné sociální poradenství

Poslání služby:

Posláním sociálního poradenství je poskytovat uživatelům TyfloCentra Jihlava, o. p. s., jejich rodinným příslušníkům nebo přátelům, lidem se zájmem o zrakově postižené a spřáteleným organizacím, potřebné informace, které přispívají k řešení jejich životní situaci, problémů a otázek spojených s problematikou zrakového postižení, a podporovat uživatele k maximálnímu samostatnému a aktivnímu životu.

V roce 2020 jsme poskytovali služby v následujícím počtu:

Počet	Ambulantní forma	Terénní forma	Celkem
Uživatelů	74	7	74
Kontaktů	154	-	154
Intervencí	392	16	408
Čas přejezdů v hodinách (pouze u terénní formy)	-	6	6
Čas v hodinách přímé péče	334	29	363

Níže uvádíme graf vývoje služby Odborného sociálního poradenství v letech 2019 a 2020. V roce 2020 se zvedlo poskytování této služby o 37 % v přímé péči, o 53 % se zvedlo poskytování intervencí a kontaktů je o 59 % více než v roce 2019. Nárůst uživatelů služby byl v roce 2020 o 21 % oproti roku 2019.

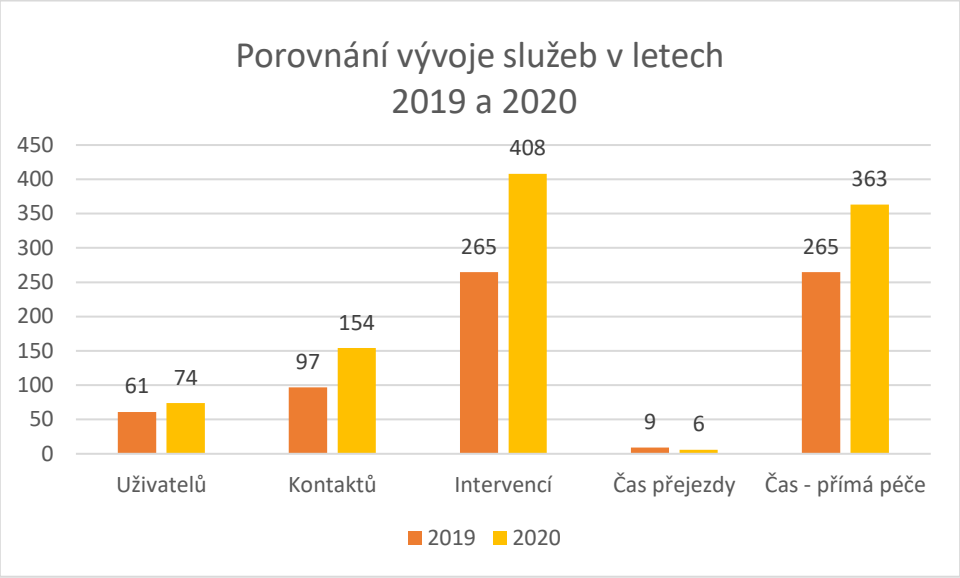

- Sociální poradenství je poskytováno s ohledem na potřeby zrakově postižených uživatelů, a to ambulantně či terénně.
- Sociální poradenství se uskutečňuje nejčastěji formou osobní konzultace uživatelů s kompetentními pracovníky, nebo telefonicky či písemně, a to prostřednictvím elektronické pošty či komunikačních programů Skype.
- Poskytované poradenství může být základní nebo odborné, a zahrnuje především tyto oblasti:

9.1 **Základní sociální poradenství:**

a) poskytnutí informace směřující k řešení nepříznivé sociální situace prostřednictvím sociální služby,

b) poskytnutí informace o možnostech výběru druhu sociálních služeb podle potřeb osob a o jiných formách pomoci, například o dávkách pomoci v hmotné nouzi a dávkách sociální péče,

c) poskytnutí informace o základních právech a povinnostech osoby, zejména v souvislosti s poskytováním sociálních služeb, a o možnostech využívání

běžně dostupných zdrojů pro zabránění sociálního vyloučení a zabránění vzniku závislosti na sociální službě,

d) poskytnutí informace o možnostech podpory členů rodiny v případech, kdy se spolupodílejí na péči o osobu.

9.2 Odborné sociální poradenství

a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:
   zprostředkování navazujících služeb
b) sociálně terapeutické činnosti:
   poskytnutí poradenství v oblastech orientace v sociálních systémech, práva, psychologie a v oblasti vzdělávání,
c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:
   vyřizování běžných záležitostí
   pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím
d) poradenství v oblasti kompenzačních pomůcek
e) odborné poradenství v krizových životních situacích

V roce 2020 jsme nejvíce řešili s uživateli a odborné poradenství v krizových životních situacích v souvislosti s pandemií Covid – 19. Uživatelé se na pracovníky často obraceli pro radu, ujištění nebo informace o platných vládních nařízení. Oproti minulému roku se navýšilo také poradenství týkající úředních záležitostí a pořizování kompenzačních pomůcek, především pak mobilních dotykových zařízení.

9.3 Organizační struktura Odborného sociálního poradenství k 31. 12. 2020

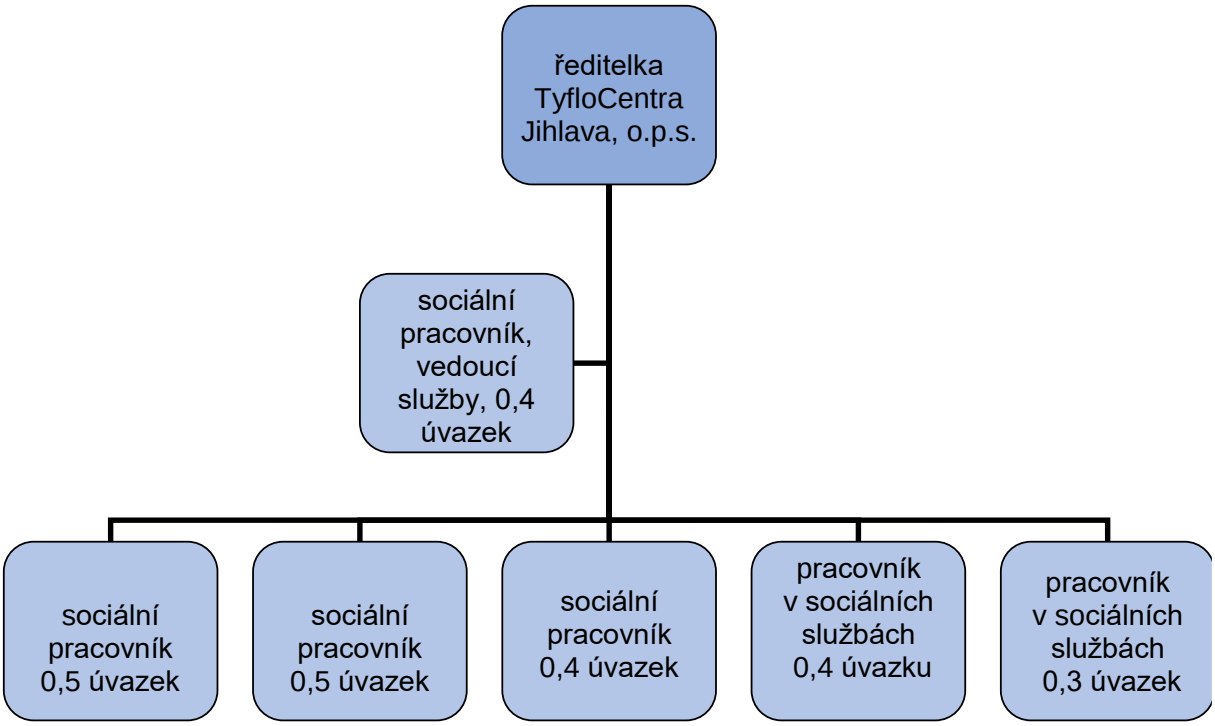

- ředitelka
- vedoucí služby, 0,4 úvazek
- sociální pracovník – 1,4 úvazku
- pracovník v sociálních službách – 0,7 úvazek
- Úklid na smlouvu o dílo přepočetný na DPP.

Celkové pokrytí služby je 2,5 úvazku + úklid

9.4 Přehled nově pořízených kompenzačních pomůcek pro osoby se zrakovým postižením v roce 2020

V rámci služby odborné sociální poradenství, mají uživatelé možnost si bezplatně na dobu nezbytně nutnou vypůjčit kompenzační pomůcku, nebo si ji v organizaci vyzkoušet, aby se ujistili, že jim bude kompenzační pomůcka vyhovovat ještě před jejím pořízením.

V roce 2020 se půjčovna kompenzačních pomůcek rozrostla celkem o 6 kompenzačních pomůcek. Na nákup mobilního dotykového zařízení – iPhone 11 jsme získali finanční příspěvek díky Nadačnímu fondu České republiky ze sbírky Světluška.

Stojan na bílé hole

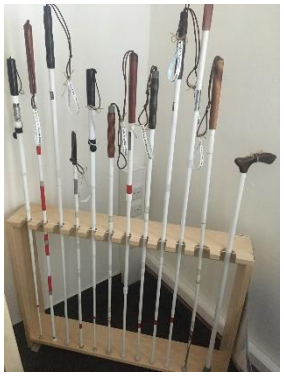

Dřevěný masivní stojan na bílé hole. Do stojanu se vejde 12 bílých holí. Jedná se o hole orientační, signalizační a opěrné. Jedná se o pomůcku k prezentaci bílých holí v organizaci.

Šestibod

Dřevěná kostka tvořená třemi otočnými segmenty nad sebou, na jejíchž stranách jsou různé kombinace dvou bodů (jednoho řádku šestibodu). Části kostky lze otáčet tak, že se mění kombinace bodů v jednotlivých řádcích šestibodu. S touto pomůckou se dá nacvičovat systém bodového písma.

VPN vysílačka

Pomáhá lidem s těžkou zrakovou vadou. Při stisku příslušného tlačítka vyvolává zvukový komentář, který identifikuje dopravní prostředek, jakým jede směrem a také důležité budovy jako jsou úřady a pošty a také východy z metra.

Monitor 24" LG

Špičkový LCD panel LG 24BK550Y-B stojí na flexibilním podstavci, má rozlišení Full HD a moderní zobrazovací technologii IPS s LED podsvícením. Tato technologie poskytuje velmi lákavé obrazové parametry, které ocení zejména graficky nejnáročnější uživatelé.

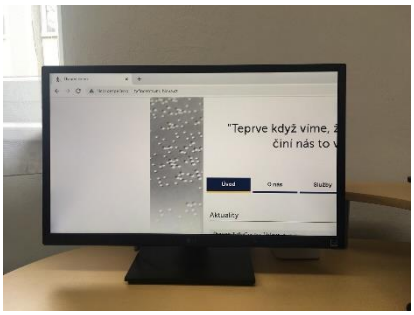

iPad Air 2020

Retina displej přináší tradičně ostrý obraz špičkové kvality. Pro všechna data a aplikace je určeno 64 GB vnitřního úložiště. Kapacita je vhodná pro téměř všechny uživatele, dokáže pojmout mnoho aplikací a souborů. Tablet Apple běží na systému Apple iOS iPadOS. Díky Voice Overu mohou zařízení využívat lidé s těžkou zrakovou vadou. Tato pomůcka byla pořízena v rámci služby Sociální rehabilitace pro výuku uživatelů.

iPhone 11

IPhone s duálním fotoaparátem s vylepšeným Face ID, displejem 6.1“ Liquid Retina HD, rozhraní Lightning, odolnost proti vodě a prachu IP68, podpora bezdrátového nabíjení Qi, rychlé nabíjení a prodloužená výdrž baterie, operační systém iOS. Díky Voice Overu mohou zařízení využívat lidé s těžkou zrakovou vadou. Pomůcka byla pořízena díky Nadačnímu fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška pro výuku uživatelů.

Braillská tiskárna – VP EmBraille

VP EmBraille je kompaktní tiskárna s možností braillského a reliéfního tisku, která se hodí jakémukoli uživateli braillského písma do domácnosti nebo kanceláře. Její přednosti jsou možnosti tisku jak na běžný papír o maximální velikosti A4, tak i na traktorový papír, díky dalšímu vestavěnému podavači.

10 Průvodcovské a předčitatelské služby

Poslání služby:

Posláním průvodcovské a předčitatelské služby je zprostředkovat osobám se zrakovým postižením kontakt se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Průvodcovské a předčitatelské služby poskytujeme uživatelům terénní formou po individuální domluvě v pracovní dny.

10.1 **Úhrada za službu**

Průvodcovské a předčitatelské služby, poskytované dle §42 zákona č. 108/2006 Sb., jsou dle §75, odstavce 1, písmena d), zákona č. 108/2006 Sb. jsou poskytovány za úhradu. Cena je stanovena dle §8, odstavce 2 vyhlášky č. 505/2006 za skutečně spotřebovaný čas nutný k realizaci služby.

- Za poskytnutí průvodcovské a předčitatelské služby je určena úhrada ve výši 120,- Kč / hodinu.
- Účtováno po minutách.
- Při poskytnutí průvodcovské a předčitatelské služby nad 5 hodin (celodenně) je úhrada stanovena na 500,- Kč.

10.2 **Forma úhrady služby:**

- **Hotovostní platba** – probíhá ihned po skončení služby. Průvodce spočítá uživateli služby reálnou dobu doprovodu a vydá mu pokladní doklad na příslušnou částku.

- **Bezhotovostní platba** – pravidelné a předvídatelné doprovody u uživatelů, kteří tuto možnost mají uvedenou přímo ve smlouvě o PPS.
  Pokud uživatel služby **není schopen uhradit poplatek** za poskytnutou službu ihned po ukončení služby v hotovosti, je povinen tuto úhradu provést **do konce pracovního měsíce** na pracovišti TyfloCentra Jihlava, a to v hotovosti či bankovním převodem nebo poštovní složenkou.

Služba je poskytována za účelem zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, a to doprovázení k lékaři, do zaměstnání, na zájmové, vzdělávací

a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět. A dále za účelem pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů, předčítání nebo jiný způsob zprostředkování informací osobám s poruchami komunikace.

10.3 Přehled kontaktů s uživateli v rámci průvodcovské a předčitatelské služby v roce 2020

Počet	Terénní forma	Celkem
Uživatelů	23	23
Čas v hodinách přímé péče	252	252
Čas přejezdů v hodinách	36	36
Počet poskytnutých úkonů	198	198

Během roku 2020 bylo poskytnuto celkem **198** doprovodů 23 uživatelům. Za placené doprovody činí celkový čas **162** hodin. Doprovody poskytované v rámci sociálně aktivizační služby činí **90** hodin. **Celkový čas zprostředkovaných doprovodů je 252 hodin**.

V porovnání s rokem 2019 jsme zaznamenali zcela očekávaný pokles v počtu poskytnutých doprovodů, a to díky ukončení projektu OPZ v roce 2019 a pandemii Covid – 19. Rozdíl je velmi značný, protože uživatelé ve vyhlášeném nouzovém stavu od 16. 3. 2020 službu prakticky nevyužívali a dodržovali doporučení vlády o minimálním vycházení. Pro uživatele však bylo velmi důležité vědět, že v případě potřeba bude služba poskytnuta.

Např. v dubnu 2020 byla služba využita pouze 3x v rámci nejnutnějších doprovodů. Většina zařízení a institucí, které uživatelé navštěvují v rámci čerpání služby byla také z rozhodnutí vlády nebo provozovatelů uzavřena. V této době byla také přerušena služba Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením z rozhodnutí vlády ČR, a tak uživatelé nečerpali doprovody ani v rámci využití této služby.

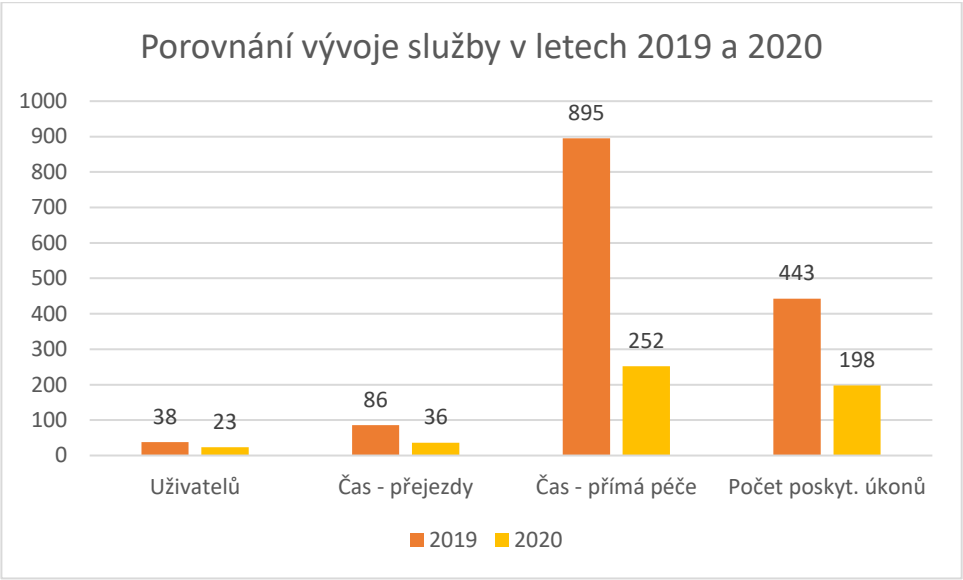

Poskytování základních činností služby bylo v pandemii Covid – 19 ovlivněno aktuálním nařízením vlády a situací kolem pandemie. Uživatelé se obávali o své zdraví, a nechtěli příliš cestovat, nebo se již sami s onemocněním setkali, nebo byli v nařízených karanténách. V neposlední řadě na uživatele měli velký vliv rodinní příslušníci, kteří si nepřáli, aby uživatelé opouštěli své domovy ze strachu z nákazy. Z tohoto důvodu nám čas v přímé péči klesl o 72 % oproti roku 2019.

10.4 **Organizační struktura Průvodcovské a předčitatelské služby k 31. 12. 2020**

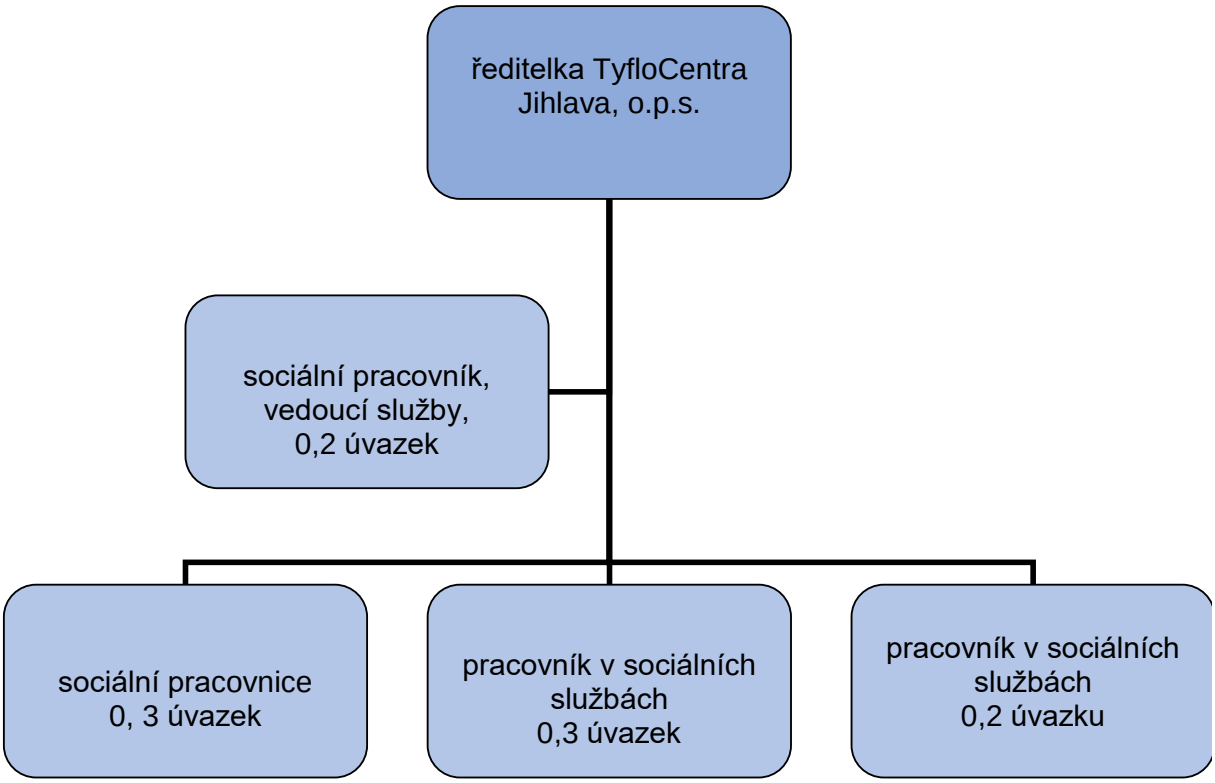

- ředitel
- vedoucí služby – 0,2 úvazek
- sociální pracovník, 0,3 úvazku
- pracovník v sociálních službách – 0, 5 úvazek

Celkové pokrytí služby je 1,0 úvazek.

11 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Posláním sociálně aktivizační služby je poskytovat aktivity vedoucí ke smysluplnému vyplnění volného času, rozvoji dovedností, získání nových vědomostí a celkové aktivizaci uživatelů služeb.

Tato služba byla během roku 2020 významně omezena nařízenými mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví. Např.:
Ministerstvo zdravotnictví vydalo dne 15. 5. 2020 mimořádné opatření č. j. MZDR 20593/2020-1/MIN/KAN, kterým nařizuje omezit provoz vybraných druhů sociálních služeb a zároveň tím určuje datum znovu obnovení poskytování a to takto:

• s účinností od 18. 5. 2020 od 00:00 hod. do 25. 5. 2020 do 0:00 hod. pozastavit činnost poskytovatelům sociálních služeb, kterým byla udělena registrace k poskytování sociální služby v rozsahu druhu sociální služby podle § 45, § 46, § 47, § 66 a § 67 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny),

• s účinností ode dne 18. 5. 2020 od 00:00 hod. do 22. 6. 2020 do 0:00 hod. pozastavit činnost služeb pro cílovou skupinu osob nad 50 let, kterým byla udělena registrace k poskytování sociální služby v rozsahu druhu sociální služby podle § 45, § 46, § 47, § 66 a § 67 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny). Toto opatření bylo dalším aplikačním krokem aktualizovaného Plánu rozvolnění opatření přijatých v souvislosti s řešením pandemie v oblasti sociálních služeb. Tato aktualizace byla schválena vládním usnesením č. 520.

Od 25. května 2020 platilo, že službu nesměli využívat osoby starší 50 let a v maximálním počtu 10 osob včetně pracovníků.

Služba k 31. 12. 2020 ukončila svoji registraci.
Stalo se tak na základě několika jednání s Krajským úřadem pro zefektivnění poskytovaných služeb, a nakonec bylo rozhodnuto, že z organizačních

a administrativních důvodů budou od 1.1.2021 sloučeny úvazky se službou Sociální rehabilitace. Ke zrušení služby se též vyjadřoval zakladatel SONS a souhlasil se sloučením se službou Sociální rehabilitace.

Během roku 2020 bylo realizováno celkem **39** sociálně aktivizačních aktivit. Zde je snížení celkem o 43 %. Celkem se jednalo o **82,5** hodin, což je o téměř 200 hodin méně než v předchozím roce. Aktivit se účastnilo celkem **39** uživatelů, zde je pokles o 7 uživatelů.

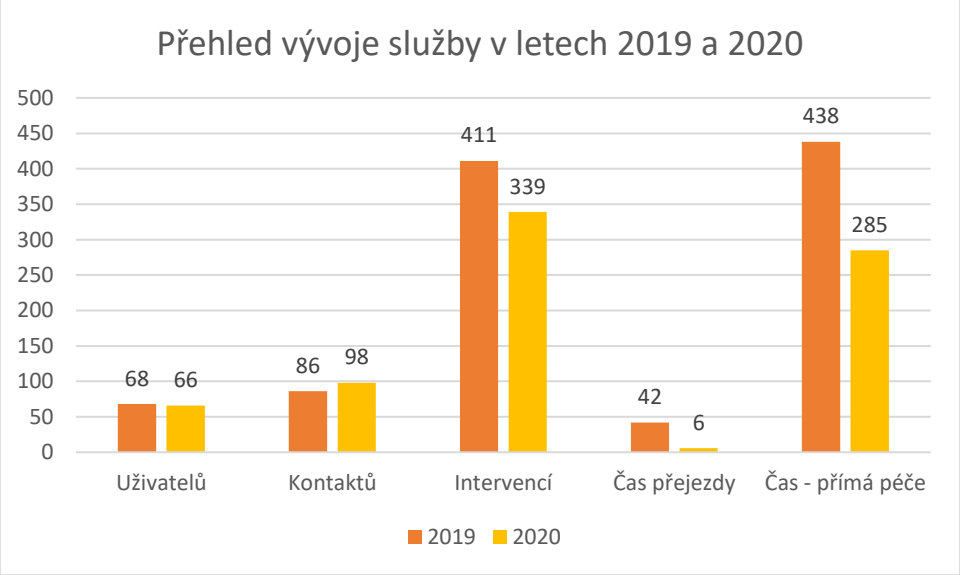

V rámci zácviku s náročnou kompenzační pomůckou na bázi PC bylo realizováno celkem 208 intervencí pro 42 uživatelů v časové dotaci 172 hodin. Zde se jedná o nárůst o 42 % při poklesu o 4 uživatele o nárůst 36 hodin oproti roku 2019.

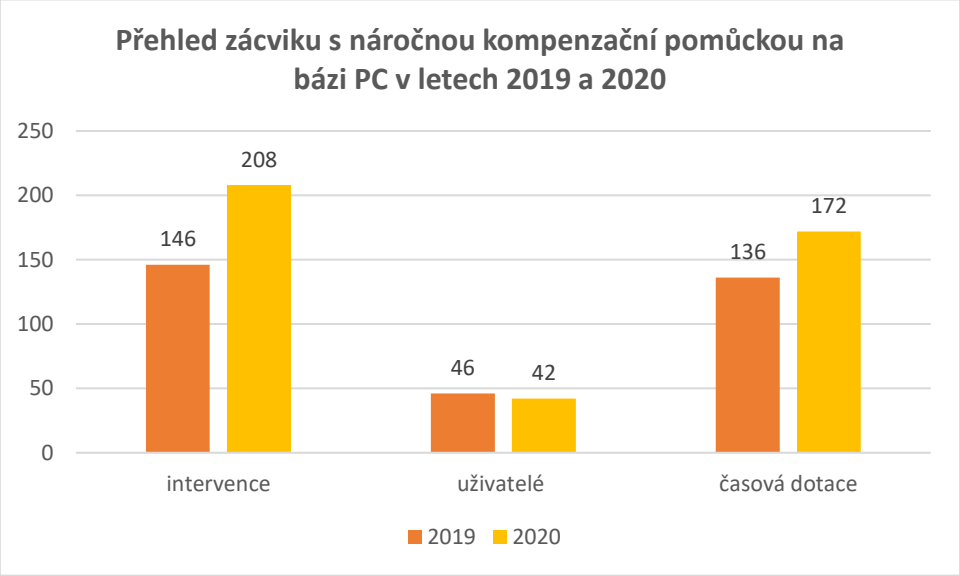

V rámci sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením nabízelo v roce 2020 TyfloCentrum Jihlava o. p. s., tyto vzdělávací a volnočasové aktivity:

11.1 Zácvik s náročnou kompenzační pomůckou na bázi PC

Tato činnost je jednou z hlavních a nejdůležitějších aktivit, protože PC je kompenzační pomůcka, která osoby se zrakovým postižením zbavuje závislosti na svém okolí. Po absolvování kurzu jsou uživatelé schopni samostatného psaní, čtení, vzdělávání, získávání informací a také jejich uchovávání. Uživatelé mají možnost využít standartních kurzů v trvání 50 hodin, popř. podle potřeby využít nástavbových kurzů. Tento kurz vedou zkušení lektoři s praxí, kteří absolvovali speciální školení zakončené odbornou zkouškou pro instruktora výuky základní obsluhy osobních počítačů se speciální úpravou pro těžce zrakově postižené. Tento kurz je akreditován u MŠMT ČR. V rámci standartních kurzů mají uživatelé možnost získat následující dovednosti:

- Výuka základní obsluhy PC
- Výuka práce s MS Word
- Obsluha speciálních software pro zrakově postižené
- Práce s tištěným textem
- Výuka zálohování dat
- Výuka práce s elektronickou poštou
- Výuka práce s internetem

Po skončení kurzů může být i nadále poskytována technická podpora HW a SW. Uživatelé tuto službu využívali více s ohledem na potřebu práce s kompenzačními pomůckami pro distanční komunikaci a lepší schopnost jejich samostatného ovládání v době pandemie, jak je i vidět z předchozího grafu.

V následující tabulce je vidět vývoj počtu uživatelů, hodin a průměrného počtu odučených hodin na jednotlivé uživatele od roku 2010:

Rok	**Počet uživatelů**	**Počet hodin**	**Průměrný počet odučených hodin na 1 uživatele**
2010	14	419	29,93
2011	15	385	25,67
2012	10	272	27,2
2013	4 + 19 na konzultacích	120 + 32 na konzultacích	30
2014	8 + 27 na konzultacích	155 + 38 na konzultacích	19,37
2015	3 + 40 na konzultacích	82 + 80 na konzultacích	3
2016	5 + 32 na konzultacích	75 + 115 na konzultacích	5,14
2017	8 + 40 na konzultacích	88 + 130 na konzultacích	4,54
2018	10 + 40 na konzultacích	116 + 131 na konzultacích	4,94
2019	4+45 na konzultacích	35 +120 na konzultacích	3,16
2020	10+39 na konzultacích	17 + 166 na konzultacích	3,73

11.2 **Sportovně rehabilitační aktivity**

Do sportovně rehabilitačních aktivit v rámci sociálně aktivizační služby jsou zařazeny následující aktivity: zvuková střelba, bruslení, pěší turistika a kurz sebeobrany.

11.2.1 Zvuková střelba

Tato aktivita uživatele velice baví a naplňuje. Díky této aktivitě hravou formou zlepšují své sociálně rehabilitační dovednosti a mají tak další možnost sportovního vyžití. Uživatelé si při tomto sportu zlepšují držení těla, koordinaci pohybů, orientaci prostorovou i sluchovou. Simulovaná střelba má dobrý vliv na rozvoj morálně volních vlastností a psychiku osob se zrakovým postižením. Pomáhá jim odreagovat se od stresů a problémů, které se neustále objevují v jejich každodenním životě. Uživatelé střílí ze speciální pistole, která vysílá infračervený paprsek a snaží se jím trefit terč. Připojený počítač výškou zvukového signálu navádí střelce na střed terče. Střelec má stisknout kohoutek, když je tón nejvyšší.

Zvuková střelba se konala během roku 2020 4x a celkem bylo zprostředkováno 17 kontaktů. Aktivity se zúčastnilo 11 uživatelů.

11.2.2 Bruslení

V roce 2020 se také 3x uskutečnila aktivita bruslení. Díky této aktivitě posilují uživatelé rovnováhu, držení těla a také koordinaci. Aktivita se konala na Horáckém zimním stadionu v Jihlavě. **Celkem bylo zprostředkováno 5 kontaktů. Pravidelně se aktivity účastnily 2 uživatelky.**

11.2.3 Pěší turistika

Oblíbenou aktivitou roku 2020 byla také pěší turistika. Uživatelé tak mají pohyb na čerstvém vzduchu a zároveň mohou poznávat krásy jihlavského okolí s minimalizovaným rizikem nákazy Covid – 19. Délka trasy se vždy odvíjí od schopností a možností uživatelů. Aktivita je realizovaná samozřejmě v závislosti na počasí. Pokud není příznivé počasí, je aktivita zrušena a místo ní je zařazena do programu jiná alternativa jako je např. zvuková střelba.

Za rok 2020 se pěší turistika uskutečnila 2x. Jednalo se o pěší výlety jako např.:

- 24. 2. 2020 Pěší procházka po cyklostezce v Jihlavě (3 km)
- 23. 6. 2020 Pěší vycházka do Luk nad Jihlavou (délka 6 km)

Celkem bylo zprostředkováno v rámci turistiky 14 kontaktů a to 13 uživatelům.

11.2.4 Kurz základů sebeobrany a zásad bezpečnosti pro osoby se zrakovým postižením

Tento projekt je realizován za pomoci Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška a probíhal během roku 2020 nejdříve fyzickou a následně on-line formou s ohledem na mimořádná opatření nařízená Ministerstvem zdravotnictví.

Cílem této aktivity bylo umožnit uživatelům zlepšování jejich fyzické kondice, což vede k lepšímu zdravotnímu stavu, lepší psychické pohodě a posilování zdravého sebevědomí. **Celkem bylo zprostředkováno 65 kontaktů.**

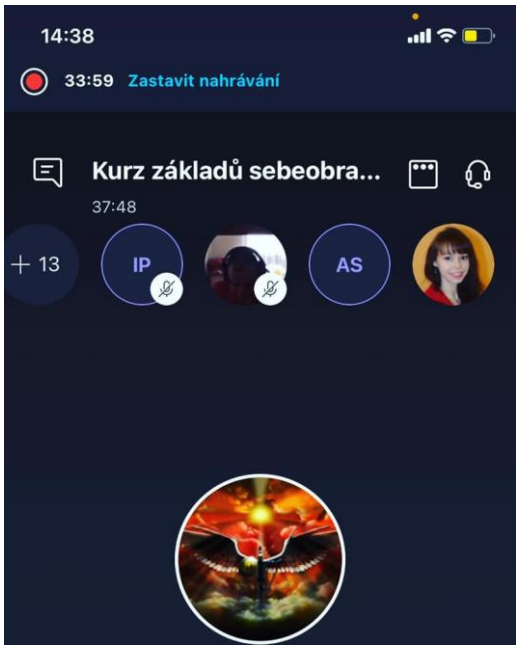

11.2.5 Jóga

V dnešní době si velká část z nás pod pojmem jóga vybaví formu jejího fyzického cvičení (ásan). Z tohoto pohledu je jóga soubor cvičení, která pročišťují tělo, zvyšují odolnost a zdatnost organismu a zlepšují funkci centrální nervové soustavy. Mezi nesčetné výhody, které pravidelné cvičení jógy přináší patří posílení a protažení celého těla, uvolnění, zbavení se stresu, vnitřní klid a celková vyrovnanost, více energie a životního elánu, snížení váhy a mnoho dalších výhod.

Této aktivity jsme se účastnili v únoru a na začátku března 2020. **Celkem jsme se s uživateli účastnili aktivity 2x. Zprostředkováno bylo 8 kontaktů.**

11.3 **Přednášky a besedy**

V rámci této aktivity bylo v loňském roce uspořádáno celkem 15 přednášek a besed. Celkem bylo 123 kontaktů.

11.3.1 Beseda s paní Leonou Procházkovou o léčivých účincích produktů zn. Just

Jak ochránit své zdraví za pomoci přírodních produktů a jak účinně předcházet onemocněním. Tato beseda byla realizována během roku 2020 1x.

11.3.2 Beseda s Rudolfem Desenským

je český kynolog, etolog, psycholog psů a odborník na problémové psy. Se psy, o které se stará, žije na své „farmě“ Vlčáry u Písku v jižních Čechách. O své profesi a zkušenostech píše knihy a provozuje internetovou psí poradnu.

Díky soužití se psy vytvořil novou metodu jejich výchovy založenou na zvířecí komunikaci. Spočívá podle něj v odpozorování zvířecího chování (psího a vlčího) a jeho následné aplikaci při výchově či převýchově psa.

Beseda byla určena především pro majitele vodících psů, ale i majitele rodinných psů.

11.3.3 On-line semináře s PhDr. Danou Markovou

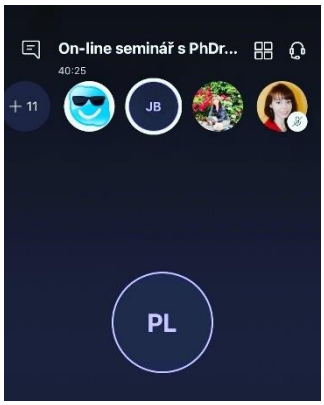

PhDr. Dana Marková s TyfloCentrem Jihlava, o.p.s. spolupracuje již několik let. V rámci psychické podpory našich klientů jsme ji oslovili s žádostí o realizaci návazných seminářů zaměřujících se především na psychické zdraví a zvládání náročných situací, které sebou pandemie onemocnění Covid – 19.

11.3.4 On-line Café

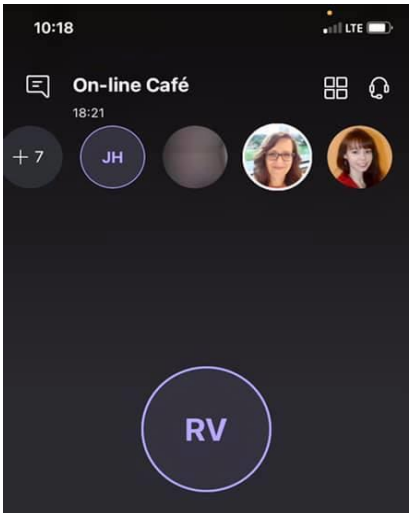

Volnočasový on-line klub realizovaný pomocí aplikace Skype. Klub se pravidelně koná každý čtvrtek od 10:00 a má vždy dané téma. Uživatelé si sami volí, čemu se chtějí věnovat – zda si chtějí jen popovídat s ostatními, podělit se o své zážitky, nebo zda se chtějí věnovat připravenému Putování po světě od pracovníků. V rámci tohoto klubu proběhl také on-line Vánoční večírek. Uživatelům vyhovuje, že se mohou alespoň slyšet, když není možné se vídat fyzicky. Také jim vyhovuje, že nemusí dojíždět a mohou se aktivity účastnit odkudkoliv.

11.4 **Vzdělávací aktivity:**

11.4.1 On-line seminář o PC hrách

Seminář o PC hrách pro zrakově postižené proběhl on-line formou pomocí aplikace Skype dne 11. 6. 2020. Uživatelé se dozvěděli, jaké hry pro zrakově postižené existují a vyměnili si i zkušenosti s hraním různých her. Semináře se zúčastnilo celkem 5 uživatelů a trval 80 minut.

11.4.2 Seminář na téma 1. pomoc pro PC a mobilní telefony

Dne 28. 7. 2020 proběhl on-line seminář, který byl zaměřen na práci s kompenzační pomůckou mobilním telefonem iPhone. Seminář probíhal v časovém rozmezí 2 hodin a byl opravdu intenzivní. **Semináře se zúčastnili celkem 3 uživatelé.**

11.4.3 Trénink paměti:

Pod vedením pana Ing. Jaroslava Beránka probíhá od března roku 2014 pravidelně 1x za měsíc trénink paměti. Vzhledem k tomu, že má pan Ing. Beránek absolvovaný Kurz Trenéra paměti I. stupně od České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging a následně absolvuje různé další vzdělávací kurzy z oblasti tréninku paměti, je tato aktiva na profesionální úrovni a uživateli je velmi vítaná. **Za rok 2019 se aktivita realizovala 2 x do února 2020 a celkem bylo zprostředkováno 15 kontaktů. Tato aktivita byla velice oblíbenou, ale s ohledem na vládní nařízení musela být přerušena a k obnově v roce 2020 nedošlo.**

11.4.4 Seminář – seznámení s novinkami v oblasti PC a mobilních telefonů

Tento seminář si vyžádali sami uživatelé. Jako jeden z mála mohl proběhnout v prostorách organizace díky aktuálním rozvolněním. V jeho průběhu byly zachovány veškeré doporučené hygienické předpisy. Uživatelé seděli ve velkých rozestupech a seminář byl pořádán ve dvou termínech, aby se snížil počet osob v klubovně organizace.

Semináře se zúčastnilo 9 uživatelů v termínech 30. 9. 2020 a 1. 10. 2020.

11.5 Výstavy, Exkurze a Výlety

V roce 2020 byla pro uživatele TC zorganizována 1 akce – exkurze. Akce proběhla 9. 1. 2020 a jednalo se o exkurzy do města Třešť na výstavu betlémů. **Exkurze se zúčastnilo 5 uživatelů a 3 pracovníci.**

11.6 **Časopis Střípky z Jihlavy**

Každý měsíc vychází časopis Střípky z Jihlavy v černotisku, i v elektronické podobě. Zde jsou uživatelům distribuovány aktuální informace o činnosti TC, o kulturním dění v Jihlavě, o změnách v sociální oblasti, rady z různých oblastí a je zde zveřejněn plán akcí, které jsou plánované vždy měsíc dopředu, aby měli uživatelé dostatek času se na aktivity nahlásit. Časopis je automaticky zasílán uživatelům TC emailem, dále je možné si jej volně stáhnout z webových stránek organizace.

11.7 Organizační struktura v rámci registrované sociální služby Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením k 31. 12. 2020

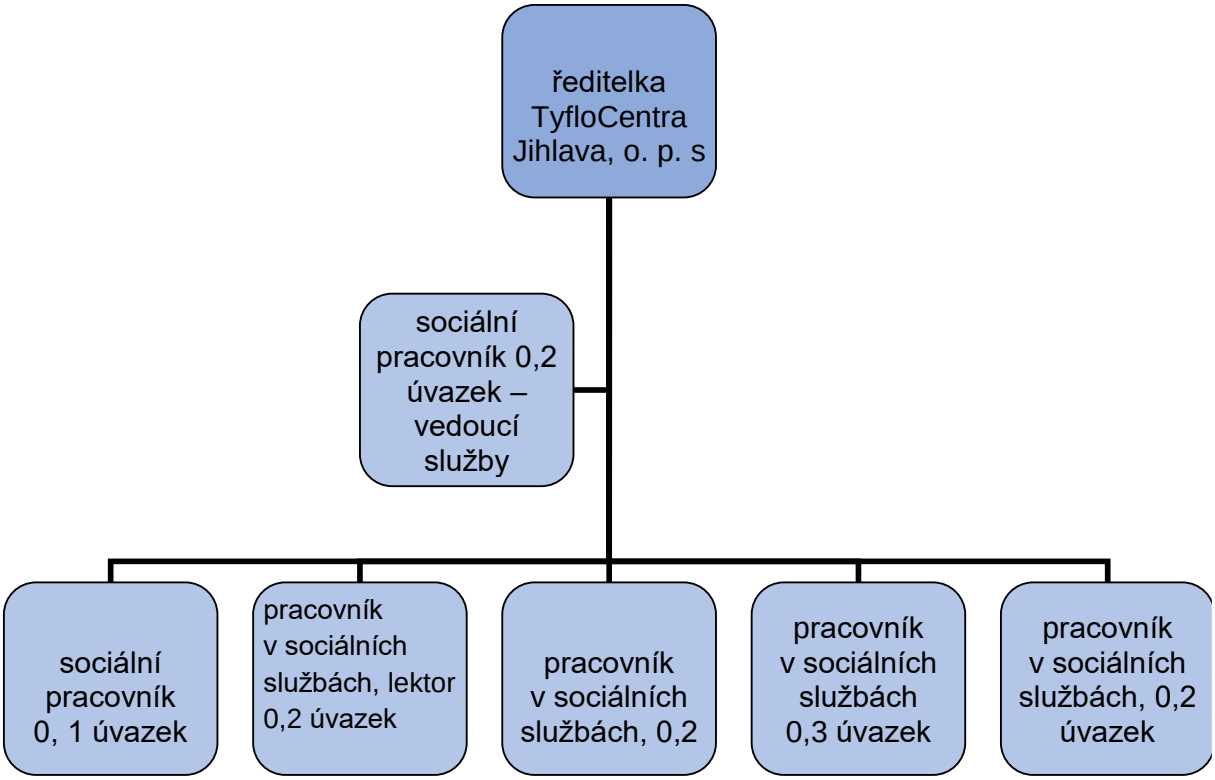

- ředitelka
- vedoucí služby 0,2 úvazek
- sociální pracovnice – 0,1 úvazek
- pracovník v sociálních službách – 0,9 úvazku

Celkové pokrytí služby je 1,2 úvazek.

12 Sociální rehabilitace

Projekt: Podpora vybraných sociálních služeb na území Kraje Vysočina, individuální projekt VI. je spolufinancován Evropskou unií, předmětem projektu je podpora sociálního začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením. Na tento projekt je poskytována finanční podpora EU, státního rozpočtu a Kraje Vysočina. Projekt č. CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_005/0010486. Tento projekt plynně navazuje na předchozí projekt IP IV. Tato služba je realizována od 1. 6. 2016.

12.1 **Poslání služby:**

Posláním sociální rehabilitace je poskytovat uživatelům TyfloCentra Jihlava, o. p. s., jejich rodinným příslušníkům nebo přátelům, lidem se zájmem o zrakově postižené a spřáteleným organizacím, potřebné informace, které přispívají k řešení jejich životní situaci, problémů a otázek spojených s problematikou zrakového postižení, a podporovat uživatele k maximálnímu samostatnému a aktivnímu životu. Sociální rehabilitaci jsme poskytovali terénní a ambulantní formou na našich adresách Brněnská 8, a Chlumova 1a., Jihlava do 30. 8. 2020. Od 1. 9. 2020 je služba poskytována na adrese Brtnická 754/15, Jihlava.

Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Služba podporuje upevňování dovedností a návyků v různých sociálních situacích uživatele.
Cílem sociální rehabilitace je komplexně podporovat uživatele služby k dosažení co nejvyšší možné úrovně soběstačnosti v pracovních a sociálních návycích

a dovednostech, a upevňovat jejich dovednosti a návyky v návaznosti na různé sociální situace uživatele se zrakovým postižením.
Uživatelé této služby využívají v rámci této registrované služby především pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí jako je například podpora pracovního uplatnění, vyhledávání vhodných pracovních míst, individuální práce zaměřená na podporu pracovních návyků a nalezení a udržení pracovního místa a pomoc při řešení nepříznivé sociální situace.

Dále se uživatelé velmi zajímají o procvičování prostorové orientace jak ve známém prostředí v okolí svých domovů, nebo na trasách, které často využívají, tak i v méně známém prostředí, kde se více musí spoléhat na vlastní schopnosti a dovednosti při používání bílé hole, ale i dalších pomůcek – jako například ozvučená GPS, plánování tras apod.

V rámci sociální rehabilitace probíhají také konzultace ohledně ovládání dotykových mobilních zařízení. Konzultace jsou určeny pro začátečníky i pokročilé. Uživatelé se seznámí s mobilními dotykovými zařízeními a jejich aplikacemi a jejich využití nejen pro běžné volání, ale i pro všeobecné používání v každodenním reálném životě – internetové bankovnictví, on-line nákupy, příprava itineráře cest, zjištění aktuální polohy, plánování trasy a hlasová navigace pěšího, samostatné vyhledávání v jízdních řádech, asistence při běžných úkonech v domácnosti (rozpoznávání předmětů), využití rychlého a snadného psaní pomocí aplikací a externích klávesnic.

Uživatelé v roce 2020 využívali všech možností této služby, především pak kladli důraz právě na práci s kompenzačními pomůckami, které jim umožňovali komunikaci s okolím, přáteli, v zaměstnání a úřady distančním způsobem. V průběhu jarního nouzového stavu se uživatelé obraceli na pracovníky distančním způsobem prostřednictvím telefonů, e-mailů, aplikací Skype a Teamviewer nebo Facetime. Uživatelům velmi záleželo na tom, aby byli schopni své kompenzační pomůcky ovládat co nejefektivněji. Zároveň je také zajímalo, jak nejlépe a nejbezpečněji desinfikovat své pomůcky – např. mobilní dotykové zařízení. Uživatelé až do této doby jejich čištění a desinfekci příliš nezvládali a nyní se stala velmi důležitou.

Hromadné aktivity byly v roce 2020 s ohledem na vládní nařízení **omezeny** a nahrazeny on-line způsobem, a to až do vládního rozvolnění. -
Individuální výuka distančním způsobem nebyla nikdy přerušena a čerpání služby individuálním způsobem bylo od 22. 5. 2020 zcela obnoveno.

Ke každému uživateli bylo přistupováno individuálně a dle jeho možností a potřeb.

V rámci této registrované služby proběhlo 474 intervencí, a to v počtu 745 hodin a službu využilo celkem 20 uživatelů.

Počet	Ambulantní forma	Terénní forma	Celkem
Uživatelů	20	9	20
Kontaktů	-	-	-
Intervencí	445	29	474
Čas přejezdů v hodinách (pouze u terénní formy)	-	13	13
Čas v hodinách přímé péče	688	57	745

S ohledem na potřebu zlepšení práce s pomůckami a také na změněné a ztížené pracovní podmínky uživatelé využívali službu významně více než v předchozích letech – viz. Porovnání vývoje služby v letech 2019 a 2020, kde je vidět, že se počet intervencí zvedl o 52 % a počet přímé péče se zvedl o 53 % oproti roku 2019.

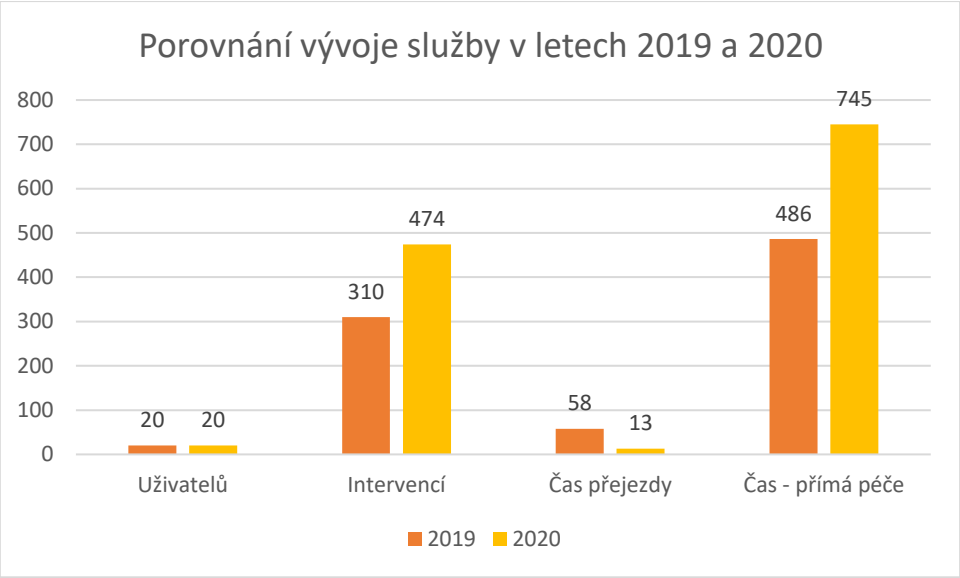

12.2 **Organizační struktura služby Sociální rehabilitace k 31. 12. 2020**

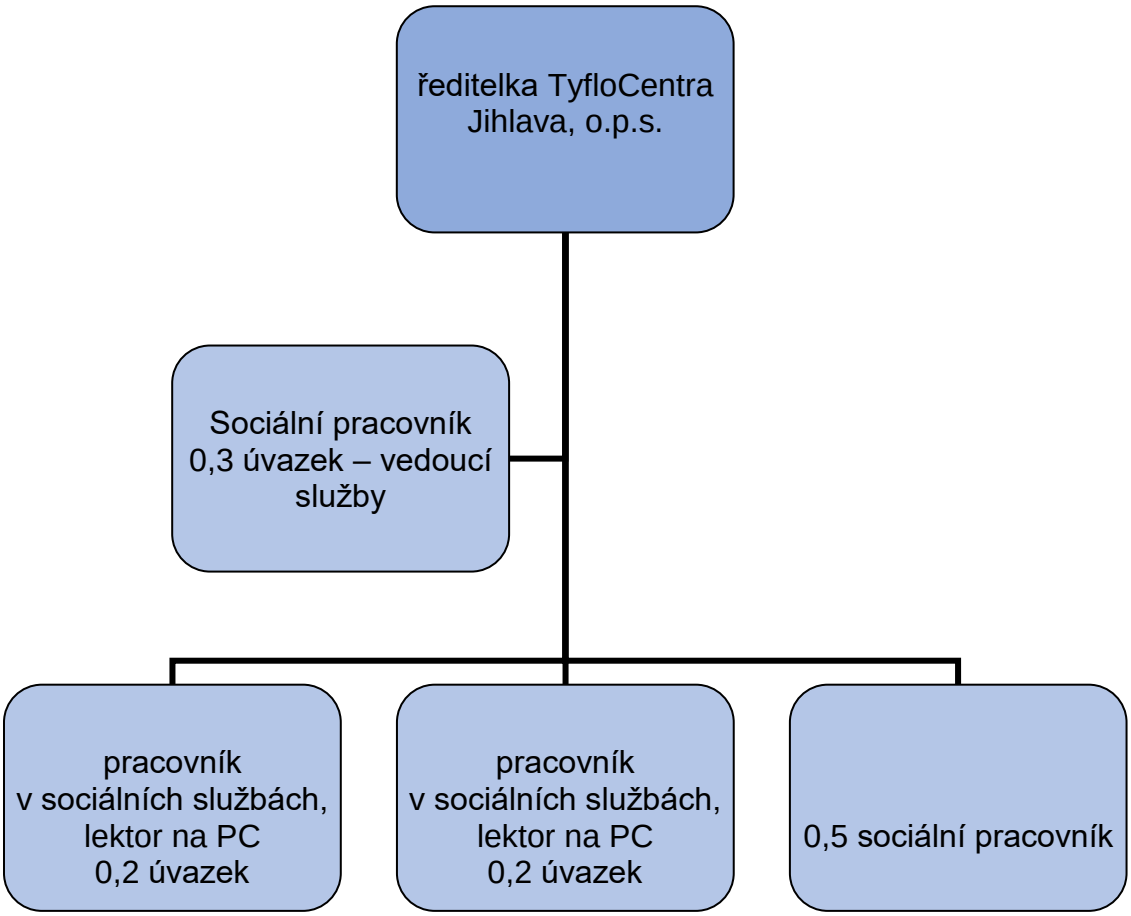

- ředitelka
- vedoucí služby 0,3 úvazek,
- sociální pracovník, 0,5 úvazek
- pracovník v sociálních službách, lektor PC – 0,4

Pokrytí služby je 1,2 úvazku.

13 Akreditace Obsluha osobního počítače pro zrakově postižené

V únoru 2020 získalo TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. akreditaci MŠMT pod číslem jednacím: MSMT-37168/2019-1/415 na základě posouzení žádosti akreditační komisí pro Obsluhu osobního počítače pro zrakově postižené.

Absolvent rekvalifikačního kurzu Obsluha osobního počítače pro zrakově postižené umí ovládat osobní počítač pomocí asistivního programu, včetně jeho nastavení. Umí číst, psát a tisknout textové dokumenty. Ovládá pokročilé funkce MS Word, umí ovládat MS Excel. Absolvent se umí orientovat v adresářové struktuře osobního počítače, umí vytvářet vlastní složky a ukládat soubory. Dále absolvent umí převádět tištěné předlohy do počítače pomocí skeneru a Optical Character Recognition programu (digitalizovat). Absolvent umí zálohovat svá data a provádět údržbu systému a bezpečnost PC. Absolvent umí používat klienta elektronické pošty, včetně organizéru, úkolovníku a poznámek. Dále se umí pohybovat se po internetu, používat vyhledávače.

Minimální věk pro účast na rekvalifikaci je 18 let. Dále musí mít uchazeč základní znalosti z oblasti výpočetní techniky. Požaduje se ukončené základní vzdělání uchazeče. Přijímací řízení bude řešeno ústním pohovorem s následným vyplněním vstupního dotazníku a praktické zkoušky ze základů práce s PC pod vedením lektora organizace.

Výuka má vždy probíhat prezenční formou. Není možné zadávat úkoly „domů“ a tyto hodiny započítat do rekvalifikačního kurzu. S ohledem na vyhlášení nouzového stavu ovšem MŠMT umožnilo studium přesunout do distanční výuky, a to po dobu trvání mimořádných opatření za účelem ochrany veřejného zdraví a prevence nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19.

Účastníci akreditačního kurzu tuto změnu uvítali i s ohledem na vlastní ochranu zdraví. Všichni podepsali souhlas o distanční výuce.

V roce 2020 úspěšně absolvovalo akreditovaný kurz 15 osob s těžkým zrakovým postižením.

14 Projekty z Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška

V roce 2020 realizovalo TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. dva projekty za pomoci Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška a také jsme se zúčastnili tradičního Nočního běhu pro Světlušku.

14.1 Pořízení kompenzační pomůcky iPhone XI pro výuku v TyfloCentru Jihlava, o. p. s.

Protože se technologie rychle vyvíjení, klienti naší organizace již mají, nebo budou žádat o nejnovější mobilní dotykové telefony iPhone XI. Tyto telefony mají upravené ovládání i tím, že postrádají domovské tlačítko. Z tohoto důvodu jsme potřebovali mít možnost seznámit potencionální uživatele s těmito změnami před tím, než si pomůcku pořídí, aby se mohli kompetentně rozhodnout, zda ji dokáží plnohodnotně ovládat.

Pořízením této kompenzační pomůcky jsme získali možnost kvalitnější výuky práce s touto pomůckou nejen v prostorách naší organizace, ale díky přenosné verzi může lektor navštěvovat klienty v místě jejich bydliště. Tuto možnost využívají především klienti, kteří bydlí mimo statutární město Jihlava, nebo mají problémy s vlastní mobilitou a nemohou tedy výuku navštěvovat.

Ovládáním této pomůcky klienti získali přístup k aktivní komunikaci, informacím, zvýšila se jim možnost při hledání a udržení zaměstnání, ale také při studiu a v celkové samostatnosti, ke které je v dnešní době základní pomůckou právě mobilní dotykový telefon. Schopnost správně a plnohodnotně ovládat tyto zařízení znamenají, že uživatelé nemusí spoléhat na pomoc ostatních a mohou jednat sami za sebe.

Nadační fond Českého rozhlasu nám ze sbírky Světluška daroval na pořízení této kompenzační pomůcky 20 000,-.

14.2 Kurz základů sebeobrany a zásad bezpečnosti pro osoby se zrakovým postižením

Na realizaci kurzu sebeobrany jsme od Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška získali nadační příspěvek 25 000,- Kč.

Mnozí naši slabozrací klienti se bojí na ulici nosit bílou hůl také z toho důvodu, že tím dávají najevo svůj zrakový handicap a jsou tedy snazším cílem pro případné zloděje, pouliční prodejce apod. Jedním z důvodů, proč jsou cílem těchto lidí, je fakt, že nevědí, jak se bránit.

Z tohoto důvodu naše klienty povzbuzujeme k aktivnímu řešení takovéto situace. Klienti, kteří tento kurz sebeobrany aktivně navštěvují jsou s ním velmi spokojeni. Kurz jim pomáhá upevnit jejich sebevědomí a uvědomění, že jsou schopni řešit nepříjemné situace, které je mohou potkat např. při cestě do zaměstnání, do školy, případně za dalšími osobními záležitostmi. Klienti kurzu se stále učí, jak takovýmto situacím především předcházet.

To samo snižuje pravděpodobnost, že se stanou obětí útoku nebo že se ocitnou v podobně nepříjemné situaci.

V roce 2020 byla tato aktivita velmi ovlivněna pandemií Covid – 19, kdy bylo z důvodu mimořádných opatření zakázáno shromažďování osob a také byly uzavřeny prostory tělocvičen a sportovních zařízení.

Proto byla fyzická výuka přesunuta do on-line prostoru, kdy jsme s lektorem p. Stanislavem Vaňkem naplánovali sérii přednášek na téma bezpečnost a udržení fyzické kondice. Tyto přednášky jsme realizovali přes aplikaci Skype.

Projektu se pravidelně účastnilo 6–9 uživatelů služeb TyfloCentra Jihlava, o. p. s.

Na realizaci rekondice se kromě zaměstnanců TyfloCentra Jihlava, o. p. s. podílel pan **Stanislav Vaněk** jako odborný lektor.

14.3 **Noční běh pro Světlušku**

Charitativní běh se konal dne 23. 9. 2020v a my se jej spolu s našimi uživateli již tradičně zúčastnili. Většina uživatelů si prošla trasu pěšky.

Společná fotografie účastníků Nočního běhu pro Světlušku
Zleva: R. Jakubík, J. Svoboda, F. Tomek, P. Neckářová, Mgr. Iveta Bělovová Dolejší, S. A. Novotný, H. Cabajová, DiS.

15 Mapování a odstraňování bariér

Monitoring bariér probíhal v roce 2020 a byl zaměřen na tyto oblasti:

15.1 Orientačně navigační majáčky

Během roku 2020 byla zrealizována pravidelně kontrola funkčnosti orientačně navigačních majáčků. Kontrolu prováděla pověřená pracovnice paní Petra Neckářová, a to vždy pravidelně 1x do měsíce. Z kontroly byl vždy proveden záznam, ze kterého je viditelné, která linka a v jakou hodinu měla funkční či nefunkční majáček. Kontrola majáčků probíhala pravidelně také u majáčku umístěných na budovách jako je např. budova pošty, nemocnice, policie atd. V případě zjištěných nedostatků byl záznam zasílán pro provedení nápravy Dopravnímu podniku města Jihlavy nebo byly nedostatky řešeny přímo s provozním budovy.

V roce 2020 se kontrolovalo celkem 15 majáčků, které jsou místěny na budovách. Celkem bylo provedeno 8 kontrol. V rámci těchto kontrol bylo zjištěno v průběhu roku celkem 9 poruch.

Při kontrole byla zjištěna závada na majáčku umístěném na budově pošty v lokalitě Horní Kosov. Ta byla opravena správcem budovy, ale při dalších kontrolách se ukázalo, že zaměstnanci pošty majáček vypínají záměrně, neb je ruší. Pracovnice s vedoucím pošty celou situaci komunikovala a vyřešila.

Ke konci 2020 byly funkční majáky na téměř všech budovách pro veřejnost. Sami uživatelé se snaží také monitorovat majáčky a na nefunkčnost upozorňovat.

15.2 **Přechody pro chodce**

Zvuková signalizace

Během monitoringu funkčnosti zvukově orientačních majáčků na budovách, byl zároveň prováděn monitoring funkčnosti ozvučení přechodů pro chodce. Zde bylo provedeno celkem 8 kontrol. Sami uživatelé se také snaží monitorovat nefunkční přechody a neprodleně nám tuto chybu oznamují. V roce 2020 se jednalo např. o přechod na Žižkově ulici na křižovatce. Jedná se o dlouhodobý problém, bylo by nutné rekonstruovat křižovatku. V případě dalších zjištění a nahlášení na jiných místech byl problém Dopravním podnikem rychle odstraněn.

15.3 **Zvuková signalizace uvnitř dopravních prostředků MHD**

V případě zjištění a nahlášení byl problém Dopravním podnikem rychle odstraněn.

15.4 **Uzavírky, provádění stavebních prací**

Vzhledem k tomu, že dostáváme pravidelně od Magistrátu Města Jihlavy odboru dopravy informace o aktuální dopravní situaci a uzavírkách, snažíme se tyto informace přeposílat všem našim uživatelům.

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. stále nabízí poradenství při odstraňování bariér z hlediska osob se zrakovým postižením. Poradenství je nabízeno pro veřejné instituce, např. městské úřady, pošty, zdravotnická zařízení atd. nebo také pro nově vznikající multifunkční či obchodní centra. Výše zmíněné instituce jsou podněcovány k instalaci orientačních hlasových majáčků.

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. dále aktivně spolupracuje s organizací Služby města Jihlavy s.r.o., kterou ve spolupráci s uživateli podněcujeme k opravám zvukové signalizace na přechodech přes křižovatky a dále s Magistrátem Města Jihlavy odbor dopravy, který pravidelně zasílá informace ohledně uzavírek a provádění stavebních prací.

16 Dlouhodobý dobrovolnický program a spolupráce s dobrovolníky

TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. má vlastní akreditaci Ministerstva vnitra ČR v oblasti dobrovolnické služby Č.j.: MV-110837-4/OPK-2018. Na základě této akreditace může TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. přijímat dobrovolníky v rámci dlouhodobé dobrovolnické služby v oblasti pomoci zdravotně postiženým, převážně osobám s těžkým zrakovým postižením nebo kombinovaným zdravotním postižením (přičemž zrakové postižení musí převažovat) z Kraje Vysočina.

Cílem dlouhodobého dobrovolnického programu je především podpora socializace a komunikace s okolím u těžce zrakově postižených uživatelů. Dobrovolníci pomáhají osobám s těžkým zrakovým postižením se zprostředkováním zájmových činností, podpoře v získávání nových zážitků a přátel.

Dále se mohou podílet na akcích samotné organizace pro veřejnost – dny otevřených dveří, akce pro veřejnost, propagační aktivity apod. a mají možnost podílet se na tvorbě a realizaci volnočasových aktivit (společenská posezení, výlety, přednášky apod.) přímo v TyfloCentru Jihlava, o. p. s. pod supervizí sociálního pracovníka.

Dobrovolníci, kteří se na dobrovolnickém programu v organizaci podíleli, vykonávali druh dobrovolnické služby tzv. Jeden na jednoho, tedy každý dobrovolník má přiděleného uživatele, ke kterému dochází. Nejčastější aktivity, které spolu v rámci dobrovolnictví vykonávají, jsou předčítání, povídání si s uživatelem, zajištění doprovodu při procházkách a pomoc s péčí o vodící psy.

Pandemie Covid-19 ovlivnila i dobrovolnickou službu. Osobní schůzky se odvíjely dle aktuální epidemiologické situace a dle zdravotního stavu uživatelů a dobrovolníků. Samozřejmostí bylo dodržování hygienických opatření – respirátor, zvýšená hygiena rukou. Pokud situace neumožňovala osobní schůzky dobrovolníků s uživateli, udržovali společně pravidelný kontakt alespoň online – prostřednictvím Skype či telefonických rozhovorů.

Protože dobrovolníci pracují s osobami s těžkým zrakovým postižením, musí projít výcvikem v komunikaci a průvodcovství, díky čemuž je školení dobrovolníků delší než u jiných organizací, a velmi si na něm zakládáme.

Práce se zrakově postiženými lidmi je také velmi náročná, a proto se dobrovolníci musí pravidelně účastnit supervizí vedených koordinátorem dobrovolníků a psychologem organizace. Koordinátor i psycholog jsou v případě potřeby dobrovolníkům k dispozici i individuálně.

Koordinátor dobrovolníků úzce spolupracuje jak s dobrovolníky, tak s uživateli. K tomu využívá osobních schůzek, ale také telefonických a e-mailových zpráv a také online schůzek po Skypu. V průběhu roku 2020 vykonávali dlouhodobou dobrovolnickou službu v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. celkem 2 dobrovolníci, kteří vykonali 32 hodin dobrovolnické práce.

Rok	Počet dobrovolníků	Počet realizovaných hodin
2017	10	174
2018	8	139
2019	4	82
2020	2	32

17 Poskytování odborné praxe

TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. umožňuje odbornou praxi studentům SŠ, VOŠ a VŠ. Podmínkou přijetí na odbornou praxi je zaslání životopisu uchazeče a motivačního dopisu koordinátorovi praxí. V motivačním dopisu musí uchazeč o odbornou praxi uvést důvody svého zájmu o praxi v naší organizaci, očekávání od této odborné praxe. Tímto se předejde případným nedorozuměním ohledně náplně praxe, které by mohli případní zájemci mít.

Na praxi se zájemci seznámí se základy průvodcovství, prostorové orientace, kompenzačními pomůckami pro zrakově handicapované, s přímou prací s uživateli a získají možnost uskutečnit pro uživatele samostatnou aktivitu pod supervizí sociálního pracovníka.

Odborné stáže a praxe jsou zpoplatněny jednorázovou částkou 500,- Kč. Pro dobrovolníky TyfloCentra Jihlava, o. p. s. jsou stáže a praxe zdarma v případě, že je zájemce o odbornou stáž řádným dobrovolníkem organizace déle než 3 měsíce.

V roce 2020 absolvovali dlouhodobou odbornou praxi v organizaci TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. 4 studenti:

- 2 studentky Vysoká škola Polytechnická Jihlava (300 hodin odborné praxe)
- 1 studentka UK Praha (12 hodin odborné praxe)
- 1 student MU Brno (20 hodin odborné praxe)

Celkem jsme poskytli studentům 332 hodin odborné praxe.

Po celou dobu poskytované praxe byly dodržovány doporučené hygienické opatření (od. 16. 3. 2020). Z pandemických důvodů byla také přerušena praxe jedné studentky přerušena po dobu nezbytně nutnou.

18 Spolupráce s organizacemi, školami a dalšími institucemi

Během roku 2020 jsme spolupracovali s těmito organizacemi:

18.1 Tyfloservis, o.p.s., Benešova 1682/46, 586 01 Jihlava

Spolupráce s organizací Tyfloservis byla zaměřena především na předávání informací ohledně uživatelů a jejich potřeb, vzájemně si předáváme důležité informace o našich službách, informujeme uživatele. Vzájemně spolu též konzultujeme a společně se účastníme veřejných akcí a sbírek. Účastnili jsme se též společného školení pracovníků ohledně asistivních technologií. Výsledkem naší výborné spolupráce jsou především kompletní služby poskytované uživatelům.

18.2 SONS ČR oblastní odbočka Jihlava, Nad Plovárnou 5, 586 01 Jihlava

Během roku 2020 jsme spolupracovali s oblastní odbočkou Jihlava a jejími pracovníky i členy, především v rámci bezpečnosti v pandemických opatřeních.

18.3 Soukromá vyšší odborná škola sociální, o.p.s., Matky Boží 15, 586 01 Jihlava (SVOŠS)

Jedná se o spolupráci především v rámci poskytování exkurzí, jednorázových a dlouhodobých odborných praxí pro studenty SVOŠS a dále spolupracujeme také v rámci dobrovolnické činnosti.

18.4 Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou

Se střední odbornou školou jsme spolupracovali především v rámci sbírky Bílá pastelka, kdy nám škola poskytla několik dvojic studentů na sbírku.

18.5 Vysoká škola Polytechnická Jihlava

Během roku 2020 jsme spolupracovali s Vysokou školou Polytechnickou Jihlava, především v rámci předávání informací ohledně dobrovolnické činnosti realizací praxí.

19 Sbírka Bílá pastelka

Dne 12. 10. – 14. 10. 2019 se uskutečnila sbírka Bílá pastelka, která podporuje osoby se zrakovým postižením. U nás v jihlavském TyfloCentru sbírka probíhala taktéž, za pomoci dobrovolníků středních škol.

Tentokrát nám příliš nepřálo ani počasí, ani situace ohledně uzavření středních škol. Podpořili nás ovšem studenti ve Světlé nad Sázavou.

V letošním ročníku bylo poprvé možné přispět do sbírky elektronicky přes QR kód.

Vzhledem k nepřízni počasí i nouzovému stavu se letos vybralo pouze 6279,-

20 Partnerství s TreMedias v evropském projektu: Osoby se zrakovým postižením pracují

CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009118

Projekt řeší problém velmi omezené uplatnitelnosti osob z cílové skupiny s těžkým zrakovým postižením na otevřeném trhu práce. Jedná se o zcela nevidomé osoby či osoby se zbytky zraku, které mají v české společnosti minimální možnosti pracovního uplatnění, a to i přesto, že se jedná o osoby se středoškolským, vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním. Statistiky uvádějí, že 70 % osob se zrakovým postižením je nezaměstnaných.

Tito lidé mají v ČR zajištěnou rovnost šancí v přístupu ke vzdělání, rozhodně však nemají zajištěnou rovnost šancí v přístupu k zaměstnání, potýkají se s ekonomickou závislostí na dávkách důchodového systému, které často nepokrývají jejich reálné životní potřeby a přispívají k jejich společenské izolaci. Osoby se zrakovým postižením často touží po pracovním uplatnění a seberealizaci, přičemž zásadní bariérou pro jejich vstup do pracovního poměru je jejich omezená možnost výkonu práce s ohledem na zrakový hendikep, negativní postoj zaměstnavatelů, respektive podmínky aktivní politiky zaměstnanosti.

Projekt přinesl zkušenost s rekvalifikací a přípravou osob se zdravotním znevýhodněním na profesní uplatnění v oblasti digitalizace textů.

Cílem projektu je kontinuální a dlouhodobé zlepšování pozic osob z CS zdravotně znevýhodněných na trhu práce v ČR se specifickým zaměřením na podporu osob s těžkým zrakovým postižením. KA jsou aktivitami vzájemně propojenými s cílem usnadnění vstupu osob z CS na trh práce a do společnosti, jsou nastaveny ve vazbě na reálné potřeby osob z CS, které byly ze strany TREMEDIAS a partnerských organizací Mathilda a TyfloCentrum Jihlava zjišťovány v prosinci 2017. Měřitelnost naplnění cíle je nastavena prostřednictvím SMART s definovanými výstupy: 15 osob z CS získá novou kvalifikaci, a to absolvováním rekvalifikace obsluhy osobního počítače, min. 12 osob z CS získá profesní zkušenosti digitalizátora textů na nově vytvořených pracovních místech u partnerských organizací Mathilda a TyfloCentra Jihlava (rozsah 8 plných úvazků).

Je reálným předpokladem, že zkušenosti získané účastí osob z CS v rámci projektu budou přenositelné na otevřený trh práce a směřovat k profesnímu osamostatnění se osob z CS. Digitalizace textů spočívá v převodu klasické tištěné literatury a odborných textů do digitálních forem, které jsou za využití speciálních PC aplikací čitelné i pro osoby s těžkým zrakovým postižením.

Osoby z CS získali pracovní uplatnění ve smysluplné činnosti, která přinese v konečném důsledku užitek i dalším osobám s obdobným postižením, a to v podobě rozšíření nabídky dokumentů digitálních knihoven. Odborná praxe a nově vytvořené pracovní pozice jsou zajištěny ve spolupráci s partnerskými organizacemi, které májí s digitalizací dokumentů a podporou osob z CS dlouholetou zkušenost.

Partnerské organizace se spolupodíleli i na výběru dokumentů vhodných ke zpracování do digitální podoby např. odborných textů pro nevidomé studenty středních a vysokých. V průběhu realizace projektu převedou osoby z CS do digitální formy minimálně 200 dokumentů, a ty se následně stanou veřejně dostupnými zdroji informací pro další osoby s těžkým zrakovým postižením.

Instruktoři z řad lektorů TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. se zaměřovali spolu s účastníky projektu především na kvalitní zpracování skenů knih, práci s asistivními technologiemi a schopnost řešit nenadálé technologické potíže.
Instruktoři velmi dbali na schopnost uživatelů správně editovat knihy, aby bylo možné je umístit do knihovny k dalšímu použití. Podporovali uživatele především v precizním a vědomém používání kompenzačních pomůcek, které umožní kvalitní skenování.

Dále dbali na zvědomení nutnosti velmi pečlivé kontroly naskenovaných textů a schopnost uživatelů tyto texty v případě potřeby opravit či doplnit.

Uživatelé často využívali pomoci lektorů distančním způsobem – např. přes aplikaci Skype nebo Teamwiever v případě, že se jim vyskytl nečekaný problém při zpracování knihy, který nebyli schopni vyřešit svépomocí. Lektoři vždy byli schopni pomoci odstranit případné potíže s odečítacími softwary či opravit chybný úkon, kterého se uživatelé případně dopouštěli.

Odborný asistent z řad pracovníků TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. se zaměřoval především na praktickou pomoc účastníkům projektu při samotném výkonu zaměstnání. Zejména v oblasti udržení pracovní morálky a pracovního nasazení, dále pak při řešení situací, kdy např. ostatní členové domácnosti zůstali doma na homeoffice nebo z on-line výuce v případě nezletilých dětí, a to z důvodu stále probíhající pandemie Covid – 19 a nařízení vlády ČR.

V tomto monitorovacím období účastníci projektu žádali o pomoc s funkčním nastavení a udržení pravidel, které jim umožní kvalitně odvádět svoji práci tak, aby nebyli rušeni, ale zároveň aby byl možný další chod rodiny nebo dalších členů domácnosti.

Odborný asistent se zaměřoval především na podporu otevřené komunikace uživatelů a zbylých členů rodiny, hledání funkčních řešení a udržení vlastního prostoru potřebného k výkonu zaměstnání. Fungoval ve spolupráci se sociálním pracovníkem projektu jako psychická podpora uživatelů a motivoval je k udržení zaměstnání.

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

21 Hodnocení kvality služeb

Jako každý rok, i na počátku roku 2021 proběhlo v organizaci hodnocení kvality poskytovaných služeb za rok 2020. Hodnotili jsme především plnění poslání organizace, veřejného závazku, cílů jednotlivých služeb, dodržování zásad a též ochranu našich uživatelů proti předsudkům. Snažili jsme se zjistit, zda jsou klienti spokojeni s nabídkou služeb a zda jim služby pomáhají překonávat zrakový handicap. Podrobný obsah a závěry u jednotlivých služeb jsou vždy k dispozici u ředitelky organizace.

Do hodnocení služeb byly zahrnuty též poznatky z pravidelného ročního hodnocení všech pracovníků a další podněty, které vzešly z řad rodinných příslušníků klientů, veřejnosti, či různé náměty a nápady k naší práci za celý rok, též i ze strany dobrovolníků, stážistů, a dalších osob. V roce 2020 též proběhla revize SWOT analýzy v organizaci, kterou pravidelně minimálně 1x za rok s pracovníky probíráme a vyhodnocujeme.

Na prvním místě je pro nás profesionálně zvládnutá poskytovaná péče a dodržování veřejného závazku. Snažíme se zkvalitňovat naše služby pro uživatele, a také hodnotíme směřování a postavení naší organizace v daném regionu.
Rok 2020 byl velmi zvláštní. Nikdo z nás na něj nebyl připraven. Proto i hodnocení služeb se neslo v jiném duchu, než je obvyklé. Pandemie Covidu 19 zasáhla celý svět, a též poskytování našich služeb bylo ovlivněno touto situací v celé šíři. V nouzovém stavu byly naše služby omezeny, ale pro uživatele jsme tu stále byli k dispozici. Terénní služby byly poskytovány v plném rozsahu a ambulantní služby byly v určitém čase velmi omezeny.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na spokojenost uživatelů s kvalitou poskytovaných registrovaných a dalších sociálních služeb. Cílem bylo zjistit, zda je poskytování služeb vhodně nastaveno, a jak podle nich bylo zvládnuto poskytování služeb v rámci pandemie Covidu 19. Bylo osloveno 10 uživatelů z každé služby, kteří nejčastěji využívali službu.

Průměrná návratnost dotazníků na všech službách byla **72,5 %.** Dotazníky byly uživatelům distribuovány prostřednictvím elektronické pošty, a to po telefonické domluvě. Každoroční informační schůzka se ještě konala před vyhlášením nouzového stavu, a to dne 5. 2. 2020.

Sociální pracovnice kontaktovaly uživatele také telefonicky, kdy vysvětlily, z jakého důvodu oslovujeme uživatele a zjišťovaly, zda je uživatel ochotný dotazník vyplnit. Sociální pracovnice nabízely více možností pro distribuování dotazníku uživatelům.

V roce 2020 došlo ke změně struktury otázek, neboť v loňském roce jsme zjistili (bylo jich přes 20), že některé otázky byly moc složité, a tak jsme ponechali 13 základních otázek s tím, že se klienti mohou kdykoli ke všemu vyjádřit.

Z vyplněných dotazníků vyplývá celkově velká spokojenost uživatelů s poskytováním služeb – především vyzdvihují profesionální chování pracovníků a individuální přístup. Též velmi vysoce hodnotí, že se jim vždy dostane pomoci, kterou potřebují. U všech služeb jsme zaznamenali určité drobné osobní požadavky, kterým se přizpůsobíme v rámci individuální práce s konkrétními uživateli. Z konkrétních požadavků vyplynulo, že by někteří uživatelé uvítali více skupinových výuk v rámci sociální rehabilitace, které určitě zařadíme do nabídky, budou to např. semináře o speciálních pomůckách. Budeme též rozšiřovat nabídku kompenzačních pomůcek, a v brzké době zakoupíme nový typ telefonu pro výuku.

Jednoznačně se též ukazuje, že uživatelé potřebují důležité informace opakovat vícekrát, co se týče zejména pravidel poskytování služeb a nabídky, což budou jednotliví klíčoví pracovníci průběžně řešit při individuální práci s uživateli.

Tradičně též zaznamenáváme určitou „nechuť“ uživatelů vyplnit dotazníky, uživatelům to připadá zbytečné, ale po vysvětlení sociálními pracovníky je vždy rádi vyplní. Uživatelé vnímají služby jako celek, a tudíž jim někdy dělá problémy jednotlivé služby rozlišovat. Pro uživatele je vždy nejdůležitější, že dostanou pomoc, kterou očekávají a potřebují.

Co se týče dobrovolnické služby, zde též byla organizace hodnocena kladně.

Z pohovorů se zaměstnanci a jejich ročního hodnocení vyplynulo, že pracovníci dbají dodržování veřejného závazku služeb, a všichni jsou kompetentní ke své práci.

Ředitelka kladně hodnotila přizpůsobení zaměstnanců změnám, ať už se jednalo o Covid - 19, tak o stěhování organizace. Zaměstnanci též hodnotili dobře i přestěhování organizace, zlepšení pracovního prostředí a podmínek pro práci, možnost vlastního prostoru v práci. Zaměstnanci též dobře kladně hodnotili především přístup vedení organizace k pandemii. Vedení umožnilo homeoffice, zajistilo okamžitě veškeré ochranné prostředky, a byla maximálně dodržena ochrana zdraví pracovníků. Pracovníci kladně hodnotili i možnost supervize, pro některé to byla nová zkušenost. Z pohovorů též vyplynula potřeba speciálního vzdělávání zaměřeného na cílovou skupinu – především u nově příchozích kolegů, kterým chyběl větší kontakt s uživateli.

Celkově lze hodnotit rok 2020 jako úspěšný. Zavedli jsme úspěšně nové formy práce, především online semináře a komunikaci přes sociální sítě a telefony. Především ve výuce na náročných kompenzačních pomůckách jsme zaznamenali velký úspěch, uživatelé se velmi rychle přizpůsobili. Velmi žádanými se staly online semináře, které se i do budoucna stanou součástí naší práce. Též se nám podařilo získat *akreditaci MPSV Obsluha osobního počítače*. Úspěchem pro nás bylo též zvládnutí online výuky pro rekvalifikace zrakově postižených osob v rámci projektu Zrakově postižení pracují.

Též jsme rozváželi uživatelům roušky, které jsme dostávali od různých dobrovolníků. Velkým úspěchem bylo přestěhování a změna sídla organizace, které zajistilo lepší podmínky pro práci s uživateli i pro samotné zaměstnance.

Sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách naplňovali veřejný závazek služeb v praxi, cíle jednotlivých služeb jsou pro uživatele služeb vhodně nastaveny. Hodnocení poskytování služeb v době pandemie bylo též kladně hodnoceno, především bylo dobře hodnoceno informování uživatelů, a též možnost kontaktu i pokračování poskytování služeb. Uživatelům nejvíce chyběly mezilidské kontakty, a proto byli velmi rádi za všechny kontakty. Zásady v jednotlivých službách byly pracovníky dodržovány. Pracovníci dbali na dodržování hranic a nepřekračovali obsah registrovaných sociálních služeb.

Za rok 2020 jsme nezaznamenali žádné stížnosti, ani negativní informace o našich službách. Dbali jsme profesionálního přístupu, pracovníci se zúčastnili několika supervizí zaměřených na práci v pandemii Covid - 19, a budeme nadále dělat vše pro maximální profesionalitu našich služeb pro zrakově postižené.

22 Vzdělávání

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. dbá na vzdělávání pracovníků a zvyšování jejich kompetencí v práci s cílovou skupinou. Další odborné vzdělávání pracovníků je naplňováno dle Zákona č. 108/ 2066, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Každý sociální pracovník a pracovník v sociálních službách splnil povinnost minimálně 24 hodinového vzdělávání, dle výše uvedeného zákona. Pracovníci se zúčastnili akreditovaných kurzů a odborných stáží, a odborných přednášek.

Semináře a školení v roce 2020					
Datum	**MÍSTO**	**NÁZEV AKCE**	**JMÉNO LEKTORA**	**POČET HODIN**	**Počet účastníků**
18. 2.	Brno	První pomoc pro psy I.	Zuzana Wildmanová DoTh.	8	1
20. 2.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	Supervize pro zaměstnance	PhDr. Dana Marková	6	6
4. 6.	Online	Školení Guide Connect	Tomáš Hrdinka	1	2
16. 7.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	BOZP	Ing. Svoboda	8	8
3. 9.	MVČR Praha, Letná	Vyúčtování poskytnuté dotace na rozvoj dobrovolnické služby za rok 2020	Mgr. Nataša Diatková	2	1
1. 10.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	BOZP a PO	Radovan Jakubík	8	1
15.10.	Online	Zákon o sociálních službách – aktuálně	Mgr. Ilona Kolářová – MPSV ČR	6	3
22.10.	Online	Dobrovolnictví jako součást života na Vysočině	Kraj Vysočina	5	1
02.11.	Online	Supervize pro zaměstnance	Mgr. Iva Macková	2	7
2. 11.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	BOZP a PO	Radovan Jakubík	8	1
23. 11.	Online	Základy krizové intervence	Zřetel, s. r. o.	8	1
1. 12.	Online	Změny v zákoníku práce	APSS	6	1

03.12.	Online	Úvod do problematiky využití asistivních technologií při poskytování sociálních služeb	Spektra v.d.n. lektoři: pan PhDr. Pešák, pan Verner, CSc.	8	8
15.12.	Online	Supervize pro zaměstnance	PhDr. Dana Marková	3	8

23 TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. v médiích

TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. prezentuje svoji činnost tak, aby se dostalo do nejširšího povědomí nejen cílové skupiny, ale i veřejnosti, a má již několik let založenou vlastní facebookovou stránku a Instagramový účet. Zde pravidelně informujeme sledující o aktuálním a plánovaném dění v naší organizaci. Uživatelé a zájemci o služby se s námi také mohou přes tyto média spojit.

Facebook je rozsáhlý společenský webový systém sloužící hlavně k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě. Se svými 2,5 miliardami aktivních uživatelů je jednou z největších společenských sítí na světě. Je plně přeložen do osmdesáti čtyř jazyků. Aktuální počet sledujících je 234 na FB organizace.

Instagram je americká sociální síť pro sdílení fotografií, videí a chatování s přáteli. Služba umožňuje uživatelům upravit pořízené fotografie pomocí řady filtrů. Zde má TyfloCentrum Jihlava, o. p. s. 52 sledujících.

Dále se také snažíme aktivně přispívat do klasických médií. Rok 2020 příliš nepřál společenským akcím, a tak nebylo mnoho příležitostí být vidět. U příležitosti změny sídla a stěhování TyfloCentra Jihlava, o. p. s. do nových prostor poskytla paní ředitelka rozhovor pro Český rozhlas Vysočina a byla natočena reportáž na místě.

https://vysocina.rozhlas.cz/jihlavske-tyflocentrum-je-na-nove-adrese-a-nabidne-slabozrakym-klientum-dalsi-8286477

24 Hlavní ekonomické výsledky za rok 2020

Níže je možné se seznámit s informacemi o celkovém objemu nákladů v členění na náklady vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, pro plnění doplňkových činností a na vlastní činnost obecně prospěšné společnosti.

Veškeré náklady byly použity pro plnění veřejného závazku obecně prospěšných služeb.

Celkové náklady dosáhly částky celkem 4.052.638,36 Kč

Náklady	
Spotřeba materiálu	303736,42
Spotřeba energie, plynu	79236,81
Opravy a udržování	77207,34
Cestovné	11721,00
Náklady na reprezentaci	0,00
Ostatní služby	340424,79
Mzdové náklady	2495501,00
Zákonné sociální pojištění	525706,00
Zákonné zdravotní pojištění	199986,00
Zákonné sociální náklady	6430,00
Ostatní daně a poplatky	0,00
Ostatní náklady	12689,00
Celkem	4052638,36

Informace o výnosech za rok 2020, které dosáhly částky 4.078.113,46 Kč.

Výnosy	
Tržby z prodeje služeb	292060,00
Dotace MPSV	2152000,00
Dotace MV	30000,00
Dotace měst a obcí	120000,00
Dotace Kraj	1262166,00
Dotace COVID	145948,00
Příspěvek ÚP	22500,00
Přijaté příspěvky	20000,00
Úroky na účtech	106,46
Celkem	4078113,46

Níže je možné se podrobně seznámit s vývojem nákladů, výnosů a výsledku hospodaření od roku 2007 až po současnost.

	Náklady	**Výnosy**	**Výsledek**
2007	1 289 855,55	1 250 196,60	-39 658,95
2008	879 597,76	958 122,26	+78 524,50
2009	902 137,21	958 504,53	+56 367,32
2010	2 590 649,00	2 669 219,40	+79 570,40
2011	2 783 602,93	2 862 742,41	+79 139,48
2012	2 158 680,65	2 121 774,40	-36 906,25
2013	2 774 340,70	2 678 143,14	-96 197,56
2014	2 168 819,67	2 168 819,67	0,00
2015	3 033 084,91	3 022 295,76	-10 789,15
2016	2 797 173,11	2 747 718,43	-49 454,68
2017	5 063 997,32	5 085 336,88	21 339,56
2018	5 169 459,90	5 297 435,98	127 976,08
2019	4 049 753,07	4 068 446,58	18 693,51
2020	4 052 638,36	4 078 113,46	25 475,10

	Počáteční stav k 1.1.2020	Změna	Konečný stav k 31.12.2020
911100 Fond volné peníze	46937,23	164443,00	257 646,23
911410 Fond Bílá pastelka 2013	7300,00	0	7 300,00

Informace o vývoji a stavu fondů k rozvahovému dni

Na fondu byly shromážděny finanční prostředky z veřejné sbírky a další individuální dary pro plánované pořízení osobního automobilu v roce 2021, na který byla do konce roku složena záloha ve výši 50.000 Kč

Informace o stavu majetku a závazků TyfloCentra Jihlava, o.p.s. k rozvahovému dni a o jejich struktuře:

Majetek a závazky	
Pokladny	6619,00
Peníze na bankovních účtech	137040,66
Ostatní krátkodobé fin. výp.	0,00
Ostatní pohledávky	1334,00
Poskytnuté provozní zálohy	32800,00
Zálohy na dlouhodobý majetek	50000,00
Závazky vůči dodavatelům	4989,21
Závazky vůči zaměstnancům	0,00
Závazky ze sociálního zabezpečení	0,00
Ostatní přímé daně	0,00
Nároky na dotace	179774,00
Náklady příštích období	0,00
Výnosy příštích období	0,00
Dohadné účty aktivní	0,00
Dohadné účty pasivní	50950,00
Drobný DNHM v podrozvaze	220177,20
Drobný DHM v podrozvaze	864635,51